

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 8

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

55 tomas
2012 m. sausio 11 d.

Pranešimo Nr. Turinys Puslapis

II *Komunikatai*

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Komisija

2012/C 8/01	Leidimas teikti valstybės pagalbą, remiantis SESV 107 ir 108 straipsnių nuostatomis – Atvejai, kuriems Komisija neprieštarauja ⁽¹⁾	1
2012/C 8/02	Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą ⁽²⁾	4
2012/C 8/03	Komisijos komunikatas – Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (2011 m.) ⁽²⁾	15
2012/C 8/04	Komisijos komunikatas – Komisijos reglamento dėl <i>de minimis</i> pagalbos, skiriamos visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms, projekto turinio patvirtinimas ⁽²⁾	23

IV *Pranešimai*

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Europos Komisija

2012/C 8/05	Euro kursas	28
-------------	-------------------	----

LT

Kaina:
3 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE, išskyrus EB sutarties I priede išvardintus produktus
⁽²⁾ Tekstas svarbus EEE

2012/C 8/06	Pranešimas apie Europos Sąjungos gerosios patirties gaires	29
-------------	--	----

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

2012/C 8/07	Valstybių narių pateiktos informacijos apie valstybės pagalbą, suteiktą pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, santrauka ⁽¹⁾	30
2012/C 8/08	Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį	31
2012/C 8/09	Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį	32
2012/C 8/10	Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį	33
2012/C 8/11	Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį	34
2012/C 8/12	Valstybių narių pateiktos informacijos apie valstybės pagalbą, suteiktą pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, santrauka ⁽¹⁾	35

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

II

(Komunikatai)

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Leidimas teikti valstybės pagalbą, remiantis SESV 107 ir 108 straipsnių nuostatomis**Atvejai, kuriems Komisija neprieštarauja**

(Tekstas svarbus EEE, išskyrus EB sutarties I priede išvardintus produktus)

(2012/C 8/01)

Sprendimo priėmimo data	2011 7 25	
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	SA.32705 (11/N)	
Valstybė narė	Vengrija	
Regionas	—	—
Pagalbos (ir arba gavėjo) pavadinimas	Agrár-erdészeti rendszerek kialakítása – EMVA (1698/2005/EK 44. cikk)	
Teisinis pagrindas	„Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az agrár-erdészeti rendszerek mezőgazdasági földterületeken történő első létrehozásához nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló 46/2009. (IV. 16.) FVM rendelet	
Pagalbos priemonės rūšis	Schema	—
Tikslas	Kaimo plėtra (AGRI), miškininkystė, miškininkystė	
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija	
Biudžetas	Bendras biudžetas: 413 mln. HUF Metinis biudžetas: 137,67 mln. HUF	
Pagalbos intensyvumas	80 %	
Trukmė	Iki 2013 12 31	
Ekonomikos sektorius	Kitų vaismedžių, uogakrūmių ir riešutmedžių vaisių auginimas, mišrusis žemės ūkis	
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Vidékfejlesztési Minisztérium Budapest Kossuth Lajos tér 11. 1055 MAGYARORSZÁG/HUNGARY	
Kita informacija	—	

Sprendimo tekstą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2011 7 25	
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	SA.32706 (11/N)	
Valstybė narė	Vengrija	
Regionas	—	—
Pagalbos (ir arba) gavėjo pavadinimas	Erdő-környezetvédelmi intézkedések – EMVA (1698/2005/EK 47. cikk)	
Teisinis pagrindas	„Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről” szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet	
Pagalbos priemonės rūšis	Schema	—
Tikslas	Aplinkos apsauga, kaimo plėtra (AGRI), miškininkystė	
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija	
Biudžetas	Bendras biudžetas: 21 241,40 mln. HUF Metinis biudžetas: 7,08 mln. HUF	
Pagalbos intensyvumas	100 %	
Trukmė	Iki 2013 12 31	
Ekonomikos sektorius	Miško medžių auginimas ir kita miškininkystės veikla	
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Vidékfejlesztési Minisztérium Budapest Kossuth Lajos tér 11. 1055 MAGYARORSZÁG/HUNGARY	
Kita informacija	—	

Sprendimo tekstą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2011 10 18	
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	SA.32707 (11/N)	
Valstybė narė	Vengrija	
Regionas	—	—
Pagalbos (ir arba) gavėjo pavadinimas	Nem termelő beruházások erdőterületen – erdőszerkezet átalakítása – EMVA (1698/2005/EK 49. cikk)	
Teisinis pagrindas	„Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről” szóló 139/2009. (X. 22.) FVM rendelet	
Pagalbos priemonės rūšis	Schema	—
Tikslas	Miškininkystė, aplinkos apsauga	
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija	
Biudžetas	Bendras biudžetas: 11 034 mln. HUF	

Pagalbos intensyvumas	100 %
Trukmė	Iki 2013 12 31
Ekonomikos sektorius	Miško medžių auginimas ir kita miškininkystės veikla
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Vidékfejlesztési Minisztérium Budapest Kossuth Lajos tér 11. 1055 MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Kita informacija	—

Sprendimo tekstą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2011 7 29
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	SA.32709 (11/N)
Valstybė narė	Vengrija
Regionas	—
Pagalbos (ir (arba) gavėjo) pavadinimas	Mezőgazdasági területek első erdősítése – EMVA (1698/2005/EK 43. cikk)
Teisinis pagrindas	„Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet
Pagalbos priemonės rūšis	Schema
Tikslas	Kaimo plėtra (AGRI), miškininkystė
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija
Biudžetas	Bendras biudžetas: 40 879,19 mln. HUF Metinis biudžetas: 13 262,39 mln. HUF
Pagalbos intensyvumas	80 %
Trukmė	Iki 2013 12 31
Ekonomikos sektorius	Miško medžių auginimas ir kita miškininkystės veikla
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Vidékfejlesztési Minisztérium Budapest Kossuth Lajos tér 11. 1055 MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Kita informacija	—

Sprendimo tekstą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 8/02)

1. KOMUNIKATO TIKSLAS IR TAIKymo SRITIS

1. Visuotinės ekonominės svarbos paslaugos (VESP) ne tik grindžiamos bendromis Sąjungos vertybėmis, bet ir atlieka pagrindinį vaidmenį puoselėjant socialinę bei teritorinę sanglaudą. Neperžengdamos savo įgaliojimų ribų, Sąjunga ir valstybės narės turi pasirūpinti, kad tokios paslaugos būtų teikiamos laikantis principų ir sąlygų, kurios joms suteikia galimybę atlikti savo paskirtį.
2. Kai kurias VESP valstybinės ir privačios įmonės⁽¹⁾ gali teikti be specialios finansinės valstybių narių institucijų paramos. Kitas paslaugas galima teikti tik tuomet, jei institucija paslaugų teikėjui suteikia finansinę kompensaciją. Kadangi nėra specialių Sąjungos taisyklių, paprastai valstybės narės laisva nuožiūra nustato, kaip reikėtų VESP organizuoti ir finansuoti.
3. Šio komunikato tikslas – išaiškinti pagrindines sąvokas, kuriomis grindžiamas valstybės pagalbos taisyklių taikymas kompensacijai už viešąją paslaugą⁽²⁾. Taigi, komunikate daugiausia dėmesio bus skiriama labiausiai su kompensacija už viešąją paslaugą susijusiems valstybės pagalbos reikalavimams.
4. Kartu su šiuo komunikatu Komisija ketina priimti *de minimis* pagalbos VESP teikiančioms įmonėms reglamentą, kuriame išaiškinama, kad tam tikros kompensacijos priemonės nelaikomos valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnyje⁽³⁾, ir rengia sprendimą⁽⁴⁾, kuriuo tam tikrų rūšių kompensacija už VESP laikoma valstybės pagalba, pripažįstama suderinama su Sutartimi pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį ir atleidžiama nuo pranešimo įpareigojimo pagal Sutarties 108 3 dalį, taip pat bendrąsias nuostatas⁽⁵⁾, kuriose išdėstomos sąlygos, kuriomis valstybės pagalba už VESP, kurioms sprendimas netaikomas, gali būti pripažįstama suderinama pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį.
5. Šis komunikatas nekliaudo taikyti kitų Sąjungos teisės nuostatų, ypač tų, kurios susijusios su viešuoju pirkimu, ir Sutarties bei Sąjungos sektorių teisės aktų reikalavimų. Kai valdžios institucija nusprendžia pavesti teikti paslaugą trečiajai šaliai, ji turi laikytis Sąjungos viešojo pirkimo teisės nuostatų, kylančių iš Sutarties 49–56 straipsnių, Sąjungos viešojo pirkimo direktyvų (2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo⁽⁶⁾) ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo⁽⁷⁾) ir sektorinių taisyklių⁽⁸⁾. Taip pat kai viešojo pirkimo direktyvos nėra visiškai arba iš dalies taikytinos (pavyzdžiui, Direktyvos 2004/18/EB II priedo B dalyje išvardytoms paslaugų koncepcijoms ir paslaugų pirkimo sutartims), sutarčių sudarymui gali būti taikomi Sutartyje nustatyti skaidrumo, vienodų sąlygų, proporcingumo ir tarpusavio pripažinimo reikalavimai⁽⁹⁾.
6. Be šio komunikato, Sprendime 2012/21/ES ir Komisijos komunikate „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (2011 m.)“ nagrinėjamų aspektų, Komisija atsakys į atskirus klausimus, kylančius valstybės pagalbos taisyklės taikant VESP, pvz., sąveikiajame Komisijos interneto svetainės puslapyje, skirtame informuoti apie visuotinės svarbos paslaugas⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Pagal Sutarties 345 straipsnį Sutartimis jokių būdu nepažeidžiamos valstybių narių normos, kuriomis reglamentuojama nuosavybės sistema. Todėl konkurencijos normomis bendrovės nediskriminuojamos dėl to, kad yra valstybinė ar privati nuosavybė.

⁽²⁾ Daugiau paaiškinimų pateikiama ES valstybės pagalbos, viešųjų pirkimų ir vidaus rinkos taisyklių taikymo visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms, visų pirma visuotinės svarbos socialinėms paslaugoms, vadove, SEC(2010) 1545 galutinis, 2010 m. gruodžio 7 d.

⁽³⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 23.

⁽⁴⁾ 2011 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas 2012/21/ES dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas (OL L 7, 2012 1 11, p. 3).

⁽⁵⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 15.

⁽⁶⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

⁽⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelio ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantį Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1).

⁽⁹⁾ 2000 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Telaustria Verlags GmbH ir Telefonadress GmbH prieš Telekom Austria AG*, C-324/98, Rink. p. I-10745, 60 punktą ir Komisijos aiškinamasis komunikatas dėl Bendrijos teisės, taikomos sudarant sutartis, kurioms netaikomos arba tik iš dalies taikomos viešųjų pirkimų direktyvos (OL C 179, 2006 8 1, p. 2).

⁽¹⁰⁾ http://ec.europa.eu/services_general_interest/registration/form_en.html

7. Šis komunikatas nepažeidžia atitinkamos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos.

minę, tiek neekonominę veiklą, turi būti laikomas įmone tik dėl to, kad vykdo ekonominę veiklą.

2. BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS SĄVOKOS

2.1. Įmonės ir ekonominės veiklos sąvokos

8. Remiantis Sutarties 107 straipsnio 1 dalimi, paprastai valstybės pagalbos taisyklės taikomos tik tuomet, kai pagalbą gauna įmonė. Todėl taikant valstybės pagalbos taisyklės nepaprastai svarbu, ar visuotinės svarbos paslaugos teikėjas laikytinas įmone.

2.1.1. Bendrieji principai

9. Teisingumo Teismo praktikoje ⁽¹⁾ nusistovėjusi įmonių, kaip bet kokio juridinio statuso ir bet koku būdu finansuojamų subjektų, vykdančių ekonominę veiklą, samprata. Taigi, tam tikro subjekto priskyrimas įmonių kategorijai visiškai priklauso nuo jo veiklos pobūdžio. Šis bendrasis principas turi tris svarbias pasekmes:

Pirma, remiantis nacionaline teise nustatytas subjekto statusas nėra lemiamas. Antai nors remiantis nacionaline teise subjektas priskiriamas asociacijų ar sporto klubų kategorijai, jis gali būti laikomas įmone, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Šiuo atžvilgiu svarbu tik tai, ar jis vykdo ekonominę veiklą.

Antra, valstybės taisyklių taikymas pats savaime nepriklauso nuo to, ar subjektas įsteigtas pelnui siekti. Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo praktika, rinkoje prekes ir paslaugas teikti gali ir pelno nesiekiantys subjektai ⁽²⁾. Jei taip nėra, pelno nesiekiantys paslaugų teikėjai, be abejo, visiškai išvengia valstybės pagalbos kontrolės.

Trečia, subjekto priskyrimas įmonių kategorijai visada susijęs su tam tikra veikla. Subjektas, vykdamas tiek ekono-

10. Du atskiri juridiniai subjektai gali būti laikomi sudarančiais vieną ekonominį vienetą. Toks ekonominis vienetas laikomas įmone. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas tikrina, ar vienas iš subjektų neturi kito subjekto kontrolinio akcijų paketo arba ar juos sieja funkciniai, ekonominiai ir struktūriniai ryšiai ⁽³⁾. Kita vertus, subjektas, kuris rinkoje pats neteikia prekių ar paslaugų, nėra įmonė tik dėl to, kad turi akcijų, net didžiąją jų dalį, kai akcijų turėjimas pasireiškia tik naudojimusi su akcininko ar dalininko statusu susijusiomis teisėmis ir, jei leidžia aplinkybės, dividendais – paprastais turto nuosavybės vaisiais ⁽⁴⁾.

11. Siekiant paaiškinti skirtumą tarp ekonominės ir neekonominės veiklos, iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad ekonomine veikla laikoma bet kokia veikla, kurią sudaro prekių ir paslaugų teikimas rinkoje ⁽⁵⁾.

12. Ar tam tikra paslauga turi rinką, gali priklausyti nuo to, kaip atitinkamoje valstybėje narėje organizuojamas tų paslaugų teikimas ⁽⁶⁾. Valstybės pagalbos taisyklės taikomos tik tuomet, kai tam tikra veikla vykdoma rinkos sąlygomis. Todėl ekonominis kai kurių paslaugų pobūdis gali būti vienoks vienoje valstybėje narėje, kitoks – kitoje. Be to, ilgainiui tam tikros paslaugos vertinimas gali kisti dėl politinių sprendimų ar ekonomikos raidos. Veikla, kuri šiandien nelaikoma rinkos veikla, rytoj gali būti vertinama kaip rinkos ir atvirkščiai.

13. Tai, kad institucija nusprendė neleisti trečiosioms šalims teikti tam tikros paslaugos (pavyzdžiui, nes nori paslaugą teikti patį), nereiškia, kad ekonominė veikla nevykdoma.

⁽¹⁾ 2000 m. rugsėjo 12 d. Sprendimas sujungtose bylose *Pavlov ir kiti*, C-180/98–C-184/98, Rink. p. I-6451.

⁽²⁾ 1980 m. spalio 29 d. Sprendimo sujungtose bylose *Van Landewyck ir kiti prieš Komisiją*, C-209/78–215/78 ir 218/78, Rink. p. 3125, 21 punktą; 1995 m. lapkričio 16 d. Sprendimas *FFSA ir kiti*, C-244/94, Rink. p. I-4013; 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *MOTOE*, C-49/07, Rink. p. I-4863, 27–28 punktai.

⁽³⁾ 2010 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *AceaElectrabel Produzione SpA prieš Komisiją*, C-480/09 P, Rink., 47–55 punktai; 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Ministero dell'Economia e delle Finanze prieš Cassa di Risparmio di Firenze SPA ir kitus*, C-222/04, Rink. p. I-289, 112 punktą.

⁽⁴⁾ 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Ministero dell'Economia e delle Finanze prieš Cassa di Risparmio di Firenze SPA ir kitus*, C-222/04, Rink. p. I-289, 107–118 ir 125 punktai.

⁽⁵⁾ 1987 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-118/85, Rink. p. 2599, 7 punktą; 1998 m. birželio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-35/96, Rink. p. I-3851, 36 punktą; Sprendimo sujungtose bylose *Pavlov ir kiti*, C-180/98–C-184/98, 75 punktą.

⁽⁶⁾ 1993 m. vasario 17 d. Sprendimas sujungtose bylose *C-159/91 ir C-160/91, Poucet ir Pistre*, Rink. p. I-637.

Nepaisant tokio rinkos uždarymo, ekonominė veikla vykdoma, jei kiti ūkio subjektai nori ir gali paslaugą teikti tam tikroje rinkoje. Apskritai faktas, kad institucija konkrečią paslaugą teikia pati ⁽¹⁾, neturi įtakos ekonominiam veiklos pobūdžiui ⁽²⁾.

14. Kadangi skirtumas tarp ekonominių ir neekonominių paslaugų priklauso nuo politinių ir ekonominių tam tikros valstybės narės ypatumų, neįmanoma sudaryti išsamaus veiklos, kuri *a priori* niekada nebūtų ekonominė, sąrašo. Toks sąrašas nesuteiktų realaus teisinio tikrumo ir todėl duotų mažai naudos. Todėl kituose punktuose siekiama išaiškinti skirtumą atsižvelgiant į įvairius svarbius aspektus.
15. Kadangi ekonominė veikla nėra apibrėžta Sutartyse, būtų galima remtis teismų praktikoje nustatytais vidaus rinkos taisyklių ir konkurencijos teisės taikymo kriterijais ⁽³⁾.

2.1.2. Valdžios įgaliojimų vykdymas

16. Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad Sutarties 107 straipsnis netaikomas, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“ ⁽⁴⁾ arba kai valstybės institucijos veikia „kaip valdžios institucijos“ ⁽⁵⁾. Subjekto veikla gali būti laikoma valdžios įgaliojimų vykdymu, kai ją sudaro užduočių, priklausančių pagrindinėms valstybės funkcijoms, įgyvendinimas arba kai ji su tomis funkcijomis susijusi savo pobūdžiu, tikslu ir taisyklėmis, kurios jai taikytinos ⁽⁶⁾. Išskyrus atvejus, kai susijusi valstybė narė nusprendžia taikyti rinkos mechanizmus, paprastai veikla, kuri neat-

siejama nuo valstybės institucijos prerogatyvų ir kurią vykdo valstybė, nelaikoma ekonomine. Tokia, pvz., yra veikla, susijusi su:

- a) kariuomenė arba policija;
- b) oro navigacijos sauga ir kontrolė ⁽⁷⁾;
- c) jūrų eismo kontrolė ir sauga ⁽⁸⁾;
- d) kovos su tarša priežiūra ⁽⁹⁾; ir
- e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimu, finansavimu ir vykdymu ⁽¹⁰⁾.

2.1.3. Socialinis draudimas

17. Ar socialinio draudimo fondų veikla laikytina susijusia su ekonomine, priklauso nuo to, kaip jie įsteigti ir kokia jų struktūra. Iš esmės Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas fondus, kurių veikla grindžiama solidarumo principu, skiria nuo ekonominių fondų.
18. Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas taiko įvairius kriterijus, kad nustatytų, ar socialinio draudimo fondo veikla grindžiama solidarumo principu ir todėl nesusijusi su ekonomine. Šiuo atžvilgiu gali būti svarbu:
- a) ar narystė fonde privaloma ⁽¹¹⁾;
 - b) ar fondo tikslas – tik socialinis ⁽¹²⁾;
 - c) ar fondas nesiekia pelno ⁽¹³⁾;

⁽¹⁾ Žr. Generalinio advokato L. A. Geelhoed nuomonės 2007 m. balandžio 19 d. byloje *Asociación Nacional de Empresas Forestales (Asemfo) prieš Transformación Agraria SA (Tragsa) ir Administración del Estado*, C-295/05, Rink. p. I-2999, 110–116 punktus; 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelio ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinčio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70, OL L 315, 2007 12 3, p. 1, 5 straipsnio 2 dalį ir 6 straipsnio 1 dalį; 2011 m. vasario 23 d. Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos C 58/06 (ex NN 98/05), kurią Vokietija suteikė bendrovėms Bahnen der Stadt Monheim (BSM) ir Rheinische Bahngesellschaft (RBG), priklausančioms transporto asociacijai Verkehrsverbund Rhein-Ruhr, OL L 210, 2011 8 17, p. 1, 208–209 punktus.

⁽²⁾ Be to, tai neturi įtakos nustatant, ar paslauga yra visuotinės ekonominės svarbos, žr. 3.2 dalį.

⁽³⁾ 2006 m. liepos 18 d. Sprendimo *David Meca-Medina ir Igor Majcen prieš Komisiją*, C-519/04 P, Rink. p. I-6991, 30–33 punktai; 2009 m. kovo 5 d. Sprendimo *Kattner Stahlbau*, C-350/07, Rink. p. I-1513, 66, 72, 74 ir 75 punktai; 2005 m. lapkričio 10 d. generalinio advokato M. Poiares Maduro išvados byloje *FENIN*, C-205/03 P, Rink. p. I-6295, 50–51 punktai.

⁽⁴⁾ 1987 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-118/85, Rink. p. 2599, 7–8 punktai.

⁽⁵⁾ 1988 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Bodson prieš Pompes funèbres des régions libérées*, C-30/87, Rink. p. I-2479, 18 punktas.

⁽⁶⁾ Žr. visų pirma 1994 m. sausio 19 d. Sprendimo *SAT prieš Eurocontrol*, C-364/92, Rink. p. I-43, 30 punktą.

⁽⁷⁾ 1994 m. sausio 19 d. Sprendimo *SAT prieš Eurocontrol*, C-364/92, Rink. p. I-43, 27 punktas; 2009 m. kovo 26 d. Sprendimo *Selex Sistemi Integrati prieš Komisiją*, C-113/07 P, Rink. p. I-2207, 71 punktas.

⁽⁸⁾ 2002 m. spalio 16 d. Komisijos sprendimas byloje N 438/02 – Belgija – Subsidijos uostų valdytojams, OL C 284, 2002 11 21.

⁽⁹⁾ 1997 m. kovo 18 d. Sprendimo *Calì & Figli*, C-343/95, Rink. p. I-1547, 22 punktas.

⁽¹⁰⁾ Komisijos sprendimas byloje N 140/06 – Lietuva – Dotacijų teikimas valstybės įmonėms prie pataisos įstaigų, OL C 244, 2006 10 11.

⁽¹¹⁾ 1993 m. vasario 17 d. Sprendimo sujungtose bylose *Poucet ir Pistre*, C-159/91–C-160/91, Rink. p. I-637, 13 punktas.

⁽¹²⁾ 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Cisal ir INAIL*, C-218/00, Rink. p. I-691, 45 punktas.

⁽¹³⁾ 2004 m. kovo 16 d. Sprendimo sujungtose bylose *AOK-Bundesverband ir kt.*, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ir C-355/01, Rink. p. I-2493, 47–55 punktai.

- d) ar išmokos nepriklauso nuo įmokų ⁽¹⁾;
- e) ar išmokos nebūtinai proporcingos apdraustojo pajamoms ⁽²⁾; ir
- f) ar fondo veiklą kontroliuoja valstybė ⁽³⁾.
19. Tokius fondus, kurių veikla grindžiama solidarumo principu, reikia skirti nuo ekonominių fondų ⁽⁴⁾. Priešingai nei fondams, kurių veikla grindžiama solidarumo principu, ekonominiams fondams paprastai būdinga:
- a) pasirenkamoji narystė ⁽⁵⁾;
- b) kapitalizacijos principas (išmokos priklauso nuo įmokų ir finansinių fondo rezultatų) ⁽⁶⁾;
- c) pelno siekimas ⁽⁷⁾; ir
- d) išmokų, kurios papildo pagrindinio draudimo išmokas, mokėjimas ⁽⁸⁾.
20. Kai kuriems fondams būdingos abiejų kategorijų savybės. Tokiais atvejais fondo priskyrimas vienai iš šių kategorijų priklauso nuo atskirų savybių ir jų atitinkamos svarbos vertinimo ⁽⁹⁾.
- 2.1.4. Sveikatos priežiūra
21. Sąjungos valstybių narių sveikatos priežiūros sistemos gerokai skiriasi. Kiek sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai konkuruoja tarpusavyje rinkos sąlygomis, iš esmės priklauso nuo nacionalinių ypatumų.
22. Kai kuriose valstybėse narėse valstybinės ligoninės yra neatšiejama nacionalinės sveikatos priežiūros sistemos dalis, o beveik visa jų veikla grindžiama solidarumo principu ⁽¹⁰⁾. Tokios ligoninės tiesiogiai finansuojamos iš socialinio draudimo įmokų bei kitų valstybinių išteklių ir teikia apdraustiesiems nemokamas paslaugas pagal visuotinės aprėpties principą ⁽¹¹⁾. Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas patvirtino, kad kai egzistuoja tokia struktūra, atitinkamos organizacijos neveikia kaip įmonės ⁽¹²⁾.
23. Kai egzistuoja tokia struktūra, net veikla, kuri pati savaime galėtų būti ekonominio pobūdžio, bet vykdoma tik siekiant suteikti kitą neekonominę paslaugą, yra neekonominio pobūdžio. Organizacija, perkanti prekes (net kai jų perka daug), kad galėtų teikti neekonominę paslaugą, neveikia kaip įmonė vien todėl, kad yra pirkėja tam tikroje rinkoje ⁽¹³⁾.
24. Daugelyje kitų valstybių narių ligoninės ir kiti sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai paslaugas teikia už užmokestį, nesvarbu, ar moka tiesiogiai pacientas, ar jų draudimas ⁽¹⁴⁾. Tokiose sistemose ligoninės tam tikru mastu konkuruoja dėl sveikatos priežiūros paslaugų teikimo. Tokiu atveju vien to, kad sveikatos priežiūros paslaugą teikia valstybinė ligoninė, neužtenka, kad veikla būtų vertinama kaip neekonominė.
25. Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas taip pat išaiškino, kad sveikatos priežiūros paslaugas, kurias nepriklausomi gydytojai ir kiti privatūs specialistai savo rizika teikia už užmokestį, reikia laikyti ekonomine veikla ⁽¹⁵⁾. Tokie pat principai galioja nepriklausomoms vaistinėms.
- ⁽¹⁾ 1993 m. vasario 17 d. Sprendimo sujungtose bylose *Poucet ir Pistre*, C-159/91 ir C-160/91, Rink. p. I-637, 15–18 punktai.
- ⁽²⁾ 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Cisal ir INAIL*, C-218/00, 40 punktas.
- ⁽³⁾ 1993 m. vasario 17 d. Sprendimo sujungtose bylose *Poucet ir Pistre*, C-159/91 ir C-160/91, Rink. p. I-637, 14 punktas; 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Cisal ir INAIL*, C-218/00, 43–48 punktai; 2004 m. kovo 16 d. Sprendimo sujungtose bylose *AOK-Bundesverband ir kt.*, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ir C-355/01, Rink. p. I-2493, 51–55 punktai.
- ⁽⁴⁾ Žr. visų pirma 1995 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *FFSA ir kiti*, C-244/94, Rink. p. I-4013, 19 punktą.
- ⁽⁵⁾ 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Albany*, C-67/96, Rink. p. I-5751, 80 punktas.
- ⁽⁶⁾ Sprendimo *FFSA ir kiti*, C-244/94, 9 ir 17–20 punktai; Sprendimo *Albany*, C-67/96, 81–85 punktai; žr. taip pat 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo sujungtose bylose *Brentjens*, C-115/97 – C-117/97, Rink. p. I-6025, 81–85 punktas, 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Drijvende Bokken*, C-219/97, Rink. p. I-6121, 71–75 punktus ir 2000 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo sujungtose bylose *Pavlov ir kiti*, C-180/98–C-184/98, Rink. p. I-6451, 114–115 punktus.
- ⁽⁷⁾ Sprendimas sujungtose bylose *Brentjens*, C-115/97–C-117/97.
- ⁽⁸⁾ Sprendimas sujungtose bylose *Pavlov ir kiti*, C-180/98–C-184/98.
- ⁽⁹⁾ 2009 m. kovo 5 d. Sprendimas *Kattner Stahlbau*, C-350/07, Rink. p. I-1513.
- ⁽¹⁰⁾ Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo praktika, žinomiausias pavyzdys – Ispanijos nacionalinė sveikatos priežiūros sistema (žr. 2003 m. kovo 4 d. Sprendimą *FENIN*, T-319/99, Rink. p. II-357).
- ⁽¹¹⁾ Priklausomai nuo bendrų sistemos savybių, mokesčiai, kuriais padengiama tik nedidelė realiai patirtų paslaugos išlaidų dalis, gali neturėti poveikio jos vertinimui kaip neekonominės.
- ⁽¹²⁾ 2003 m. kovo 4 d. Sprendimo *FENIN*, T-319/99, Rink. p. II-357, 39 punktas.
- ⁽¹³⁾ Sprendimo *FENIN*, T-319/99, 40 punktas.
- ⁽¹⁴⁾ Žr., pavyzdžiui, Sprendimą *FFSA*, C-244/94, Sprendimą *Albany*, C-67/96, Sprendimą sujungtose bylose *Brentjens*, C-115/97, C-116/97 bei C-117/97, ir Sprendimą *Drijvende Bokken*, C-219/97.
- ⁽¹⁵⁾ Žr. Sprendimo sujungtose bylose *Pavlov ir kiti*, C-180–C-184/98, 75–77 punktus.

2.1.5. Švietimas

26. Sąjungos Teismų praktikoje nustatyta, kad valstybinis švietimas, organizuojamas pagal nacionalinę švietimo sistemą, kurią finansuoja ir prižiūri valstybė, gali būti laikomas neekonomine veikla. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas nurodė, kad valstybė,

„nustatydama ir išlaikydama tokią viešojo švietimo sistemą, kuri paprastai finansuojama iš viešojo biudžeto, o ne mokinių ar jų tėvų, ... neketina verstis veikla už užmokesčių, o atlieka socialinę, kultūrinę ir švietimo funkciją savo visuomenės atžvilgiu“⁽¹⁾.

27. Remiantis tuo pačiu sprendimu, neekonominiams valstybinio švietimo pobūdžiui iš esmės nedaro poveikio tai, kad mokiniams ar jų tėvams kartais tenka sumokėti mokesčių už mokslą ar registraciją, kuris prisideda prie sistemos veikimo išlaidų. Tokie finansiniai įnašai neretai padengia tik dalį realių paslaugos išlaidų ir todėl negali būti laikomi užmokesčiu už teikiamą paslaugą. Taigi, jie nekeičia neekonominio bendrojo švietimo paslaugos, kuri daugiausia finansuojama iš valstybinių lėšų, pobūdžio⁽²⁾. Šie principai gali būti taikomi tokioms valstybinio švietimo paslaugoms kaip profesinis mokymas⁽³⁾, privačios ir valstybinės pradinės mokyklos⁽⁴⁾ bei darželiai⁽⁵⁾, papildomas mokymas universitetuose⁽⁶⁾ ir švietimas universitetuose⁽⁷⁾.

28. Valstybinį švietimo paslaugų teikimą reikia skirti nuo paslaugų, kurios daugiausia finansuojamos tėvų, mokinių arba iš komercinių pajamų. Pastarajai kategorijai, be abejo, priklauso, pvz., komercinės įmonės, teikiančios aukštojo mokslo paslaugas, kurių visas išlaidas finansuoja studentai. Kai kuriose valstybėse narėse valstybinės įstaigos taip pat gali teikti švietimo paslaugas, kurias dėl jų pobūdžio, finansavimo struktūros ir privačių įstaigų konkurencijos reikia laikyti ekonominėmis.

⁽¹⁾ Žr., be kitų, 2007 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-318/05, Rink. p. I-6957, 68 punktą. Taip pat žr. 2001 m. balandžio 25 d. Komisijos sprendimą N 118/00 – Subsidijos profesionaliems sporto klubams ir ELPA priežiūros institucijos sprendimą byloje 68123 – *Norway Nasjonal digital læringsarena*, 2011 10 12, p. 9.

⁽²⁾ 2008 m. vasario 21 d. ELPA teismo sprendimas E-5/07.

⁽³⁾ 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimas *Humbel*, 263/86, Rink. p. 5365.

⁽⁴⁾ Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*, C-318/05, Rink. p. I-6957; 2007 m. rugsėjo 11 d. Sprendimas *Schwartz*, C-76/05, Rink. p. 6849.

⁽⁵⁾ 2008 m. vasario 21 d. ELPA teismo sprendimas E-5/07.

⁽⁶⁾ 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimas *Jundt*, C-281/06, Rink. p. I-12231.

⁽⁷⁾ 1993 m. gruodžio 7 d. Sprendimas *Wirth*, C-109/02, Rink. p. I-6447.

29. Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistemoje⁽⁸⁾ Komisija išaiškino, kad tam tikra universitetų ir mokslinių tyrimų organizacijų veikla nepatenka į valstybės pagalbos taisyklių taikymo sritį. Į šią sritį nepatenka pirminė mokslinių tyrimų organizacijų veikla, kaip antai:

a) didesniu mastu vykdomas labiau kvalifikuotų žmoniškųjų išteklių švietimas;

b) nepriklausomų mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos vykdymas, siekiant daugiau žinių ir geresnio suvokimo, įskaitant bendruosius mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą; ir

c) mokslinių tyrimų rezultatų platinimas.

30. Komisija taip pat išaiškino, kad technologijų perdavimo veikla (licencijavimas, veiklos atskyrimas arba kitos mokslinių tyrimų organizacijos sukurtų žinių valdymo formos) yra neekonominė, jei ta veikla yra vidinio pobūdžio⁽⁹⁾ ir visos pajamos reinvestuojamos į mokslinių tyrimų organizacijų pirminę veiklą⁽¹⁰⁾.

2.2. Valstybiniai ištekliai

31. Tik iš valstybinių išteklių tiesiogiai ar netiesiogiai suteiktos išmokos gali būti laikomos valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnyje⁽¹¹⁾. Iš privačių išteklių finansuojamos išmokos gali sustiprinti tam tikrų įmonių poziciją, tačiau nepatenka į Sutarties 107 straipsnio taikymo sritį.

32. Valstybiniai ištekliai gali būti perduodami įvairiai – kaip tiesioginės dotacijos, mokesčių kreditai ir pagalba natūra.

⁽⁸⁾ Žr. Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistemą, OL C 323, 2006 12 30, p. 1.

⁽⁹⁾ Remiantis Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistemos 25 išnaša, sąvoka „vidinis pobūdis“ reiškia, kad mokslinių tyrimų organizacijos žinias valdo šios mokslinių tyrimų organizacijos padalinys arba pavaldžioji įmonė arba pati mokslinių tyrimų organizacija kartu su kitomis mokslinių tyrimų organizacijomis. Jeigu konkrečias paslaugas pagal sutartis, sudarytas per atvirą konkursą, teikia trečiosios šalys, tokios veiklos pobūdis vis vien laikomas vidiniu.

⁽¹⁰⁾ Žr. Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistemos 3.1.1 ir 3.1.2 dalis.

⁽¹¹⁾ Žr. 1998 m. gegužės 7 d. Sprendimo sujungtose bylose *Viscido ir kiti*, C-52/97–C-54/97, Rink. p. I-2629, 13 punktą, ir 2001 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Ferring*, C-53/00, Rink. p. I-9067, 16 punktą. Taip pat žr. 2001 m. kovo 13 d. Sprendimą *PreussenElektra prieš Schleswig*, C-379/98, Rink. p. I-2099.

Visų pirma tai, kad valstybė tam tikrų paslaugų neapmokes-tina rinkos kaina, laikoma valstybinių išteklių atsisakymu. Sprendime *Prancūzija prieš Komisiją*, C-482/99 ⁽¹⁾, Teisin-gumo Teismas taip pat patvirtino, kad valstybinės įmonės ištekliai laikomi valstybiniais ištekliais, kaip apibrėžta Sutar-ties 107 straipsnyje, todėl, kad valdžios institucijos gali šiuos išteklius kontroliuoti. Kai įmonė, kuriai pavesta teikti VESP, finansuojama iš valstybinės įmonės suteiktų išteklių ir šis finansavimas priskiriamas valstybei, toks finansavimas gali būti laikomas valstybės pagalba.

33. Licencijų užimti ar naudoti valstybės nuosavybę išdavimas arba kitų ekonominę vertę turinčių specialių ar išimtinių teisių suteikimas neskelbiant viešojo konkurso gali reikšti, kad atsisakoma valstybinių išteklių, ir suteikti pranašumą jų turėtojams ⁽²⁾.

34. Kai kuriais atvejais valstybės narės gali VESP finansuoti iš tam tikrų įmonių ar naudotojų sumokėtų mokesčių ar įnašų, iš kurių gautos pajamos perduamos įmonėms, kurioms pavesta teikti VESP. Tokią finansavimo tvarką Teisingumo Teismas nagrinėjo, pvz., Sprendime *Italija prieš Komisiją* ⁽³⁾, kuriame jis konstatavo, kad:

„Kadangi šios lėšos yra finansuojamos iš valstybės teisės aktuose nustatytų privalomų įnašų ir, kaip matyti iš šios bylos, yra valdomos bei paskirstomos remiantis šių teisės aktų nuostatomis, jas reikia laikyti valstybiniais ištekliais pagal (Sutarties 107) straipsnį, net jei jas administruoja ne valdžios institucijos.“

35. Panašiai konstatuota Sprendime sujungtose bylose *Compagnie Commerciale de l'Ouest*, C-78/90–C-83/90 ⁽⁴⁾, kuriame Teisingumo Teismas taip pat patvirtino, kad iš parafiskalinių mokesčių finansuojamos priemonės laikomos iš valstybinių išteklių finansuojamomis priemonėmis.

⁽¹⁾ Rink. P. I-4397.

⁽²⁾ 2003 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Connect Austria Gesellschaft für Telekommunikation GmbH prieš Telekom-Control-Kommission ir Mobilkom Austria AG*, C-462/99, Rink. p. I-05197, 92–93 punktai; 2007 m. liepos 4 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom SA prieš Komisiją*, T-475/04, Rink. p. II-02097, 101, 104, 105 ir 111 punktai.

⁽³⁾ 1974 m. liepos 2 d. Sprendimo 173/73, *Italija prieš Komisiją*, Rink. p. 709, 16 punktas. Taip pat žr. Sprendimo *Steinike*, 78/79, 1977 m. Rink. p. 595, 21 punktą ir 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Essent Netwerk*, C 206/06, Rink. p. 5497, 47, 57 ir 96 punktus.

⁽⁴⁾ 1992 m. kovo 11 d. Sprendimo *Compagnie Commerciale de l'Ouest ir kiti prieš Receveur Principal des Douanes de La Pallice Port*, Rink. p. I-1847, 35 punktas. Žr. taip pat 2003 m. lapkričio 27 d. Sprendimo sujungtose bylose *Enirisorse SpA prieš Ministero delle Finanze*, C-34/01–C-38/01, Rink. p. I-14243, 26 punktą.

36. Todėl kompensaciniai mokėjimai už VESP, kurios finansuo-jamos iš parafiskalinių mokesčių ar valstybės nustatytų privalomų įnašų, valdomų ir paskirstomų remiantis teisės aktais, yra kompensaciniai mokėjimai iš valstybinių išteklių.

2.3. Įtaka prekybai

37. Kad patektų į Sutarties 107 straipsnio taikymo sritį, kompensacija už viešąją paslaugą turi daryti įtaką arba grasinti įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Kad tokia įtaka būtų daroma, rinka turi būti atvira konkuren-cijai. Taigi jei rinka atvira konkurencijai remiantis Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais, arba *de facto* dėl ekonominės plėtros, taikomos valstybės pagalbos taisyklės. Tokiomis aplinkybėmis valstybės narės pasilieka teisę pačios spręsti, kaip apibūdinti, organizuoti ir finansuoti VESP, kurioms taikoma valstybės pagalbos kontrolė, kai VESP teikėjui (privačiam ar viešajam) išmokama kompensacija (įskaitant už jo paties teikiamą paslaugą). Kai rinkoje veikia tik viena įmonė (įskaitant įmonę, kuri paslaugą teikia pati), jai išmo-kėtai kompensacijai taip pat taikoma valstybės pagalbos kontrolė. Iš tiesų, jei ekonominė veikla vykdoma konkuren-cijai atviroje rinkoje, sprendimas teikti VESP kitokiu būdu nei rengiant viešojo pirkimo procedūrą, kuria užtikrinama mažiausia kaina bendruomenei, gali iškraipyti konkurenciją neleidžiant konkurentams patekti į rinką arba pagalbos gavėjui sudarant sąlygas lengviau plėtoti savo veiklą kitose rinkose. Išteklių rinka taip pat gali būti iškraipoma. Nelibe-ralizuotoje rinkoje veikiančiai įmonei suteikta pagalba gali daryti įtaką prekybai, jei pagalbą gaunanti įmonė veikia ir liberalizuotose rinkose ⁽⁵⁾.

38. Pagalbos priemonės taip pat gali daryti įtaką prekybai, kai jas gaunanti įmonė pati nedalyvauja tarpvalstybinėje veik-loje. Tokiais atvejais šalies pasiūla gali likti tokia pat arba padidėti, todėl kitose valstybėse narėse įsisteigusioms įmonėms gali likti mažiau galimybių teikti paslaugas šioje valstybėje narėje ⁽⁶⁾.

39. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, nėra ribos ar procentinio dydžio, žemiau kurio gali būti laikoma, kad nedaroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai ⁽⁷⁾. Paly-ginti maža pagalbos suma arba palyginti mažas pagalbą gaunančios įmonės dydis *a priori* nereiškia, kad valstybių narių tarpusavio prekybai gali būti nedaroma įtaka.

⁽⁵⁾ 2000 m. birželio 15 d. Sprendimas *Mauro Alzetta ir kiti prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ir T-23/98, Rink. p. II-2319, 143–147 punktai.

⁽⁶⁾ Žr. visų pirma 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, Rink. p. I-7747.

⁽⁷⁾ Sprendimo *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, 81 punktas.

40. Kita vertus, Komisija kai kuriais atvejais padarė išvadą, kad veikla buvo tik vietinio pobūdžio ir nedarė įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai. Pavyzdžiui:

- a) baseinai, skirti naudoti daugiausia vietiniams gyventojams ⁽¹⁾;
- b) vietinės ligoninės, skirtos tik vietiniams gyventojams ⁽²⁾;
- c) vietiniai muziejai, kurie vargu ar sulaukia lankytojų iš užsienio ⁽³⁾; ir
- d) vietiniai kultūros renginiai, kurių galimi lankytojai – tik vietiniai gyventojai ⁽⁴⁾.

41. Galiausiai Komisija neturi nagrinėti visų valstybės narės suteiktos finansinės pagalbos atvejų. 2006 m. gruodžio 15 d. Reglamente (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai ⁽⁵⁾ nustatyta, kad pagalba, kurios suma neviršija 200 000 EUR vienai įmonei per trejus metus, nepatenka į Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Specialios *de minimis* pagalbos ribos taikomos transporto, žuvininkystės ir žemės ūkio sektoriams ⁽⁶⁾, be to, Komisija ketina patvirtinti *de minimis* Reglamentą, kuriame bus nustatytos ribos vietinėms visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms.

3. SĄLYGOS, KURIOMIS KOMPENSACIJA UŽ VIEŠĄJĄ PASLAUGĄ NELAİKOMA VALSTYBĖS PAGALBA

3.1. Teisingumo Teismo nustatyti kriterijai

42. Sprendime *Altmark* ⁽⁷⁾ Teisingumo Teismas pateikė papildomų paaiškinimų, kokiomis sąlygomis kompensacija už viešąją paslaugą nelaikoma valstybės pagalba, jei nėra pranašumo.

⁽¹⁾ Komisijos sprendimas byloje N 258/00 – Vokietija – Laisvalaikio baseinas Dorstene, OL C 172, 2001 6 16, p. 16.

⁽²⁾ Komisijos sprendimas byloje N 543/01 – Airija – Mokesčių atskaita ligoninėms, OL C 154, 2002 6 28, p. 4.

⁽³⁾ Komisijos sprendimas byloje N 630/03 – Italija – Vietiniai muziejai – Sardinija, OL C 275, 2005 12 8, p. 3.

⁽⁴⁾ Komisijos sprendimas byloje N 257/07 – Ispanija – Dotacijos spektakliams Baskų krašte, OL C 173, 2007 7 26, p. 2.

⁽⁵⁾ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, OL L 379, 2006 12 28, p. 5.

⁽⁶⁾ Žr. Reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 2 straipsnio 2 dalį. 2007 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 875/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai žuvininkystės sektoriuje ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1860/2004 (OL L 193, 2007 7 25, p. 6); 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL L 337, 2007 12 21, p. 35).

⁽⁷⁾ Sprendimas *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00.

43. Teisingumo Teismo teigimu,

„Kai valstybės priemonė turi būti vertinama kaip kompensacija už įmonių gavėjų suteiktas paslaugas, siekiant vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, tokios įmonės negauna realios finansinės naudos, ir todėl ši priemonė nesudaro joms palankesnių konkurencinių sąlygų nei kitoms įmonėms, kurios su jomis konkuruoja, ir nepatenka į (Sutarties 107 straipsnio 1 dalies) taikymo sritį. Tačiau, kad konkrečiu atveju tokia kompensacija nebūtų priskirta valstybės pagalbai, turi būti tenkinamos kelios sąlygos.

— ... Pirma, įmonė gavėja privalo faktiškai būti įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, o šie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti. ...

— ... Antra, kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti nustatyti iš anksto objektyviu ir skaidriu būdu, kad nebūtų suteikta ekonominė nauda, kuri galėtų sudaryti palankesnes sąlygas įmonei gavėjai konkuruojančių įmonių atžvilgiu. ... Valstybės narės išmokama kompensacija už įmonės patirtus nuostolius be iš anksto nustatytų tokios kompensacijos kriterijų, kai paskui paaiškėja, kad tam tikrų paslaugų, susijusių su viešosios paslaugos įpareigojimų vykdymu, teikimas nebuvo ekonomiškai perspektyvus, yra finansinė priemonė, kuri patenka į [Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje] apibrėžtą valstybės pagalbos sąvoką.

— ... Trečia, kompensacija negali viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį išlaidų, kurios patiriamos vykdant viešosios paslaugos įpareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir protingą pelną ...

— ... Ketvirta, kai įmonė, vykdanči viešosios paslaugos įpareigojimus, kiekvienu konkrečiu atveju nėra pasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra, kuri leistų pasirinkti paraišką pateikusią organizaciją, galinčią teikti šias paslaugas mažiausiomis visuomenei išlaidomis, reikalingos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis išlaidų analize, kurių tipinė įmonė, gerai valdoma ir turinti pakankamai transporto priemonių, kad galėtų atitikti būtinus viešosios paslaugos reikalavimus, būtų patyrusi vykdydama šias pareigas, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas įplaukas ir protingą pelną, susijusių su šių įsipareigojimų vykdymu.“ ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Sprendimo *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, 87–93 punktai.

44. 3.2–3.6 dalyse nagrinėjami įvairūs *Altmark* sprendime nustatyti reikalavimai, kaip antai visuotinės ekonominės svarbos paslaugos sąvoka pagal Sutarties 106 straipsnį ⁽¹⁾, pavedimo reikalavimas ⁽²⁾, įpareigojimas apibrėžti kompensavimo kriterijus ⁽³⁾, kompensacijos permokos išvengimo principai ⁽⁴⁾ ir paslaugos teikėjo atrankos principai ⁽⁵⁾.

3.2. Visuotinės ekonominės svarbos paslaugos buvimas

45. Visuotinės ekonominės svarbos paslauga – kintanti sąvoka, kuri priklauso, pvz., nuo piliečių poreikių, technologijų ir rinkos raidos, taip pat socialinių ir politinių prioritetų atitinkamoje valstybėje narėje. Teisingumo Teismas nustatė, kad VESP būdingi ypatumai, kurių neturi kita ekonominė veikla ⁽⁶⁾.

46. Kadangi Sąjungos taisyklėse VESP mastas neapibrėžtas, valstybėms narėms palikta didelė laisvė tam tikrą paslaugą pripažinti VESP ir paslaugos teikėjui suteikti kompensaciją. Komisijos kompetencija šioje srityje apsiriboja tikrinimu, ar valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos pripažindama paslaugą VESP ⁽⁷⁾, ir vertinimu, ar kompensacija apima valstybės pagalbą. Kai egzistuoja konkrečios Sąjungos taisyklės, valstybių narių veikimo laisvė dar labiau susijusi su šiomis taisyklėmis, nepažeidžiant Komisijos užduoties įvertinti, ar VESP buvo teisingai pripažinta atsižvelgiant valstybės pagalbos kontrolės paskirtį.

47. Pirmasis *Altmark* kriterijus – reikalavimas apibrėžti VESP užduotį. Šis reikalavimas sutampa su Sutarties 106 straipsnio 2 dalies reikalavimu ⁽⁸⁾. Iš Sutarties 106 straipsnio 2 dalies matyti, kad įmonės, kurioms pavesta teikti VESP, yra įmonės, kurioms pavesta speciali

užduotis ⁽⁹⁾. Paprastai specialios viešosios paslaugos užduoties pavidimas apima paslaugų, kurių įmonė neprisiimtų arba prisiimtų ne tokiau pat mastu ar ne tokiomis pat sąlygomis, jei paistų savo komercinio intereso, teikimą ⁽¹⁰⁾. Taikydamos visuotinio intereso kriterijų, valstybės narės arba Sąjunga tokias paslaugas gali susieti su tam tikrais įpareigojimais.

48. Todėl Komisija mano, kad su tam tikrais viešosios paslaugos įpareigojimais nederėtų susieti veiklos, kurią patenkinamai ir su valstybės apibrėžtu viešuoju interesu suderinamomis sąlygomis, pvz., susijusiomis su kaina, objektyviais kokybės reikalavimais, tęstinumu ir galimybe naudotis paslauga, jau vykdė arba gali vykdyti įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės ⁽¹¹⁾. Kalbant apie tai, ar paslaugą gali suteikti rinkoje jau veikianti įmonė, Komisijos vertinimas apsiriboja patikrinimu, ar valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos.

49. Tokį principą puikiai iliustruoja plačiajuosčio ryšio sektorius: Komisija jau yra pateikusi aiškių nurodymų, kokios rūšies veikla gali būti laikoma VESP. Dar svarbiau – Komisija mano, kad tose srityse, kuriose privatūs investuotojai jau investavo į plačiajuosčio ryšio tinklo infrastruktūrą (arba toliau ją plečia) ir jau teikia konkurencingas reikiamos aprėpties plačiajuosčio ryšio paslaugas, paralelios plačiajuosčio ryšio infrastruktūros diegimas neturėtų būti laikomas VESP. Priešingai, kai investuotojai negali užtikrinti reikiamos aprėpties plačiajuosčio ryšio, tam tikromis sąlygomis gali būti teikiama kompensacija už VESP ⁽¹²⁾.

50. Komisija taip pat mano, kad paslaugos, vertintinos kaip VESP, turi būti skirtos piliečiams arba svarbios visai visuomenei.

⁽¹⁾ Žr. 3.2 dalį.

⁽²⁾ Žr. 3.3 dalį.

⁽³⁾ Žr. 3.4 dalį.

⁽⁴⁾ Žr. 3.5 dalį.

⁽⁵⁾ Žr. 3.6 dalį.

⁽⁶⁾ 1991 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Merci convenzionali porto di Genova*, C-179/90, Rink. p. I-5889, 27 punktas; 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *GT-Link A/S*, C-242/95, Rink. p. I-4449, 53 punktas ir 1998 m. birželio 18 d. Sprendimo *Corsica Ferries France SA*, C-266/96, Rink. p. I-3949, 45 punktas.

⁽⁷⁾ 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *BUPA ir kiti prieš Komisiją*, T-289/03, Rink. II-81, 166–169 ir 172 punktai; 2005 m. birželio 15 d. Sprendimo *Fred Olsen*, T-17/02, Rink. II-2031, 216 punktas.

⁽⁸⁾ 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *British United Provident Association Ltd (BUPA) prieš Komisiją*, T-289/03, Rink. p. II-81, 171 ir 224 punktai.

⁽⁹⁾ Žr. visų pirma 1974 m. kovo 27 d. Sprendimą *BRT prieš SABAM*, C-127/73, Rink. p. 313.

⁽¹⁰⁾ Žr. visų pirma 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1) 2 straipsnį.

⁽¹¹⁾ 2001 m. vasario 20 d. Sprendimo *Analir*, C-205/99, Rink. p. I-1271, 71 punktas.

⁽¹²⁾ Dėl išsamesnių nuostatų žr. Komisijos komunikato „Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui Bendrijos gairės“ 24–30 punktus (OL C 235, 2009 9 30, p. 7).

3.3. Pavedimas

51. Kad būtų taikoma Sutarties 106 straipsnio 2 dalis, reikia, kad vienai ar kelioms įmonėms būtų pavesta teikti VESP. Taigi šioms įmonėms valstybė turi būti pavedusi specialią užduotį⁽¹⁾. Be to, pagal pirmąjį *Altmark* kriterijų įmonė turi vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus. Todėl, kad būtų suderinamas su Teisingumo Teismo sprendimu *Altmark*, būtinas viešosios paslaugos pavedimas, kuriuo apibrėžiamos atitinkamų įmonių ir institucijos įsipareigojimai.
52. Viešosios paslaugos užduotis gali būti pavedama dokumentu, kuris, priklausomai nuo valstybių narių teisės aktų, gali būti įstatymo, kito teisės akto arba sutarties formos. Pavedimas taip pat gali būti išdėstytas keliuose dokumentuose. Remiantis požiūriu, kurio tokiais atvejais laikosi Komisija, viename arba keliuose dokumentuose turi būti pateikta bent ši informacija:
- a) su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų pobūdis ir trukmė;
 - b) įmonė ir, jei tinkama, teritorija;
 - c) institucijos įmonei suteiktų išimtinių arba specialių teisių pobūdis;
 - d) kompensacijos apskaičiavimo, kontrolės ir peržiūros kriterijai; ir
 - e) kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarka.
53. Paslaugų teikėjo įsikišimas į procedūrą, kuria jam pavedama viešosios paslaugos užduotis, nereiškia, kad užduotis nekyla iš valdžios institucijos dokumento, net jei užduotis pavesta paslaugų teikėjo prašymu⁽²⁾. Kai kuriose valstybėse narėse neretai institucijos finansuoja paties paslaugų teikėjo sumanytas ir pasiūlytas paslaugas. Tačiau ar tvirtinti paslaugų teikėjo pasiūlymą, institucija turi nuspręsti iki kompensacijos teikimo. Reikiamos pavedimo nuostatos gali būti tiesiogiai įtraukiamos į sprendimą patvirtinti paslaugų teikėjo pasiūlymą arba į atskirą teisės aktą, pavyzdžiui, sutartį su paslaugų teikėju.

3.4. Kompensavimo kriterijai

54. Kompensacijos apskaičiavimo kriterijus reikia iš anksto nustatyti objektyviai ir skaidriai, kad įmonė gavėja netaptų ekonomiškai pranašesnė už įmones konkurentes.

⁽¹⁾ Žr. visų pirma 1974 m. kovo 21 d. Sprendimą *BRT prieš SABAM*, C-127/73, Rink. p. 313.

⁽²⁾ Sprendimo *Fred Olsen*, T-17/02, 188 punktas.

55. Tai, kad kompensavimo kriterijus reikia nustatyti iš anksto, nereiškia, kad kompensaciją reikia apskaičiuoti remiantis specialia formule (pavyzdžiui, atsižvelgiant į tam tikrą vienos dienos, vieno patiekalo, vieno keleivio arba naudotojų skaičiaus kainą). Svarbiausia, kad nuo pat pradžių būtų aišku, kaip kompensacija apskaičiuojama.
56. Kai institucija nusprendžia kompensuoti visas paslaugų teikėjo išlaidas, ji turi nuo pat pradžių nustatyti, kaip tas išlaidas apibrėžti ir apskaičiuoti. Tuo tikslu galima įskaičiuoti tik tiesiogiai su VESP teikimu susijusias išlaidas. Visas įmonės įplaukas, gautas iš VESP teikimo, reikia išskaičiuoti.
57. Kai įmonė gauna nuosaikų pelną, kaip dalį kompensacijos, pavedime taip pat reikia nustatyti to pelno apskaičiavimo kriterijus.
58. Kai pavedimo laikotarpiu numatoma kompensacijos sumos peržiūra, pavedime reikia nurodyti peržiūros tvarką ir galimą poveikį bendrai kompensacijos sumai.
59. Jei teikti VEPS pavedama skelbiant viešojo pirkimo procedūrą, kompensacijos apskaičiavimo metodą reikia įtraukti į visoms viešajame konkurse dalyvauti norinčioms įmonėms suteikiamą informaciją.

3.5. Kompensacijos permokos vengimas

60. Remiantis trečiuoju *Altmark* kriterijumi, kompensacija neturi viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį išlaidų, kurios patiriamos vykdant viešosios paslaugos įpareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir nuosaikų pelną. Taigi turi būti numatyti tokie paslaugos teikėjo atrankos mechanizmai, kad kompensacijos lygis būtų nustatomas remiantis šiais elementais.
61. Nuosaikų pelną reikėtų suvokti kaip kapitalo grąžos normą⁽³⁾, kurios reikėtų vidutinei įmonei, svarstančiai, ar visuotinės ekonominės svarbos paslaugą teikti visu pavedimo laikotarpiu, ir kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į galinčios kilti rizikos mastą. Rizikos mastas priklauso nuo sektoriaus, paslaugos rūšies ir kompensavimo mechanizmo ypatumų. Šią normą reikėtų nustatyti, kai įmanoma, atsižvelgiant į kapitalo grąžos normą, kuri gaunama panašias

⁽³⁾ Kapitalo grąžos norma čia apibrėžiama kaip vidinė grąžos norma, kurią įmonė gauna iš projekto laikotarpiu investuoto kapitalo, t. y. sutarties pinigų srautų vidinė grąžos norma.

viešųjų paslaugų sutartis vykdančioms konkurencinėmis sąlygomis (pavyzdžiui, sutartis sudarant viešojo konkurso tvarka). Sektoriuose, kuriuose nėra kitos įmonės, su kuria būtų galima lyginti įmonę, kuriai pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, galima remtis palyginama kitoje valstybėje narėje, arba, jei reikia, kituose sektoriuose veikiančia įmone, su sąlyga, kad atsižvelgiama į kiekvieno sektoriaus ypatumus. Nustatydamos, koks pelnas nuosaikus, valstybės narės gali įvesti skatinamuosius kriterijus, susijusius, pavyzdžiui, su teikiamos paslaugos kokybe ir našumo padidėjimu. Našumas negali būti didinamas mažinant teikiamos paslaugos kokybę.

3.6. Paslaugos teikėjo atranka

62. Remiantis ketvirtuoju *Altmark* kriterijumi, kompensacija turi būti teikiama pasibaigus viešojo pirkimo procedūrai, kuri sudaro sąlygas atrinkti konkurso dalyvį, galintį paslaugas teikti mažiausia bendruomenei kaina, arba nustatyta pavyzdžiu imant vidutinę tinkamai valdomą ir reikiamų išteklių turinčią įmonę.

3.6.1. Kompensacijos suma, kai teikti VESP pavedama rengiant tinkamą viešojo konkurso procedūrą

63. Paprasčiausias būdas valdžios institucijoms vykdyti ketvirtąjį Sprendimo *Altmark* kriterijų – rengti atvirą, skaidrią ir nediskriminacinę viešojo pirkimo procedūrą, remiantis 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo⁽¹⁾ ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo⁽²⁾, kaip paaiškinta pirmiau⁽³⁾. Kaip nurodyta 5 punkte, pagal galiojančias Sąjungos taisykles rengti viešojo pirkimo procedūrą neretai privaloma.

64. Net kai teisiškai nereikalaujama rengti viešojo pirkimo procedūrą, atvira, skaidri ir nediskriminuojanti viešojo pirkimo procedūra yra tinkamas būdas palyginti įvairius galimus pasiūlymus ir nustatyti kompensaciją neteikiant valstybės pagalbos.

65. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, valstybės pagalbos buvimo galimybė viešojo pirkimo procedūra pašalinama tik

tuomet, kai ją surengus galima atrinkti konkurso dalyvį, galintį teikti paslaugą mažiausia bendruomenei kaina.

66. Kalbant apie konkurso reikalavimus, atvira⁽⁴⁾ procedūra, vykdoma laikantis viešojo pirkimo taisyklių reikalavimų yra, aišku, priimtina, tačiau net ir rengiant ribotą⁽⁵⁾ procedūrą galima laikytis ketvirtąjį *Altmark* kriterijų, nebent susidomėjimą pareiškusiems ekonominės veiklos vykdytojams be aiškos priežasties nebūtų leista teikti pasiūlymų. Be to, konkurencinis dialogas⁽⁶⁾ arba derybų procedūra, iš anksto paskelbiant skelbimą apie pirkimą⁽⁷⁾ perkančiajai institucijai suteikia plačią veikimo laisvę ir gali apriboti susidomėjusių ekonominės veiklos vykdytojų dalyvavimą. Tačiau išimtiniais atvejais gali būti laikoma, kad jų pakanka laikantis keturių *Altmark* kriterijų. Derybų procedūra, kai skelbimas apie pirkimą nėra skelbiamas⁽⁸⁾, negalima užtikrinti, kad procedūra užsibaigs išrenkant konkurso dalyvį, galintį teikti tas paslaugas bendruomenei mažiausia kaina. Kalbant apie konkurso laimėtojo nustatymą, „mažiausia kaina“⁽⁹⁾, be abejo, atitinka ketvirtąjį *Altmark* kriterijų. Be to, tinkamu laikomas ir „ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas“⁽¹⁰⁾.

67. Jei sutarties sudarymo kriterijai, įskaitant aplinkos apsaugos⁽¹¹⁾ arba socialinius kriterijus, yra pakankamai glaudžiai susiję su teikiamos paslaugos objektu ir ekonomiškiausiajam pasiūlymui sudaro sąlygas atitikti rinkos vertę⁽¹²⁾. Kai kuriomis aplinkybėmis lėšų susigrąžinimo mechanizmas gali būti tinkamas būdas siekiant *ex ante* sumažinti kompensacijos permokos riziką. Sutartį sudarančiai institucijai nekludoma nustatyti visiems ekonominės veiklos vykdytojams taikytinų kokybinių reikalavimų arba priimant sprendimą dėl sutarties sudarymo atsižvelgti į kokybinius aspektus, susijusius su įvairiais pasiūlymais.

68. Be to, gali susidaryti aplinkybės, kuriomis viešojo pirkimo procedūra nesuteiktų galimybės bendruomenei mokėti

⁽¹⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

⁽²⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 1.

⁽³⁾ Komisija ketina iš dalies pakeisti šį Komunikatą, kai bus priimtos naujos Sąjungos viešojo pirkimo taisyklės, kad būtų paaiškinta tomis naujomis taisyklėmis numatytų procedūrų taikymo svarba valstybės pagalbai.

⁽⁴⁾ Direktyvos 2004/18/EB 1 straipsnio 11 dalies a punktas, Direktyvos 2004/17/EB 1 straipsnio 9 dalies a punktas.

⁽⁵⁾ Direktyvos 2004/18/EB 1 straipsnio 11 dalies b punktas, Direktyvos 2004/17/EB 1 straipsnio 9 dalies b punktas.

⁽⁶⁾ Direktyvos 2004/18/EB 29 straipsnis.

⁽⁷⁾ Direktyvos 2004/18/EB 30 straipsnis, Direktyvos 2004/17/EB 1 straipsnio 9 dalies a punktas.

⁽⁸⁾ 2004/18/EB 31 straipsnis. Taip pat žr. Direktyvos 2004/17/EB 40 straipsnio 3 dalį.

⁽⁹⁾ Direktyvos 2004/18/EB 53 straipsnio 1 dalies b punktas, Direktyvos 2004/17/EB 55 straipsnio 1 dalies b punktas.

⁽¹⁰⁾ Direktyvos 2004/18/EB 53 straipsnio 1 dalies a punktas, Direktyvos 2004/17/EB 55 straipsnio 1 dalies a punktas; 1988 m. rugsėjo 20 d. Sprendimas *Beentjes*, 31/87, Rink. p. 4635 ir 2000 m. rugsėjo 26 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją*, C-225/98, Rink. p. I-7445; 2001 m. spalio 18 d. Sprendimas *SIAC Construction*, C-19/00, Rink. p. I-7725.

⁽¹¹⁾ Žr., pvz., naują leidinį „Pirmenybė žaliajam pirkimui! Žaliasis viešasis pirkimas Europoje“, kurį galima rasti adresu http://ec.europa.eu/environment/gpp/buying_handbook_en.htm

⁽¹²⁾ Kitaip tariant, turi būti nustatyti tokie kriterijai, kad veiksminga konkurencija apribotų konkurso laimėtojo pranašumą.

mažiausią kainą, nes konkurencija nebūtų pakankamai vieša ir reali. Taip gali atsitikti, pavyzdžiui, dėl susijusios paslaugos ypatybių, intelektinės nuosavybės teisių buvimo arba reikalingos infrastruktūros, priklausančios konkrečiam paslaugos teikėjui. Taip pat vykstant procedūroms, kurių metu pateikiamas tik vienas pasiūlymas, konkursas negali būti laikomas pakankamu siekiant užtikrinti mažiausią kainą bendruomenei.

3.6.2. *Kompensacijos suma, kai teikti VESP pavedama neren-giant viešojo konkurso procedūros*

69. Jei konkursas nerengiamas, apskaičiuojant kompensaciją geriausia remtis bendrai rinkoje sutartu užmokesčiu už tam tikrą paslaugą (kai toks yra) ⁽¹⁾.
70. Jei tokio užmokesčio rinkoje nėra, kompensacijos sumą reikia nustatyti remiantis išlaidų, kurias vidutinė įmonė, tinkamai valdoma ir turinti pakankamai materialinių išteklių, kad atitiktų viešajai paslaugai teikti keliamus reikalavimus, patirtų siekdama įvykdyti šiuos įsipareigojimus, atsižvelgiant į su jais susijusias pajamas ir nuosaičių pelną, kurie būtini šiems įsipareigojimams vykdyti, analize. Siekiama užtikrinti, kad nebūtų remiamasi didelėmis neveiksmingos įmonės išlaidomis.
71. Jei „tinkamai valdomos įmonės“ sąvoka oficialiai neapibrėžta, valstybės narės turėtų taikyti objektyvius kriterijus, kurie ekonomiškai pripažįstami kaip rodantys patenkinamą valdymą. Komisijos nuomone, vien to, kad gaunamas pelnas, neužtenka įmonei pripažinti „tinkamai valdoma“. Reikėtų atsižvelgti ir į tai, kad įmonių, ypač veikiančių sektoriuose, kuriuose dažniausiai teikiamos VESP, finansiniams rezultatams didelės įtakos gali turėti jų galia rinkoje arba sektorinės taisyklės.
72. Komisijos nuomone, „tinkamai valdomos įmonės“ sąvoka reiškia, kad vykdomi galiojantys nacionaliniai, Sąjungos arba tarptautiniai apskaitos reikalavimai. Be kitų veiksmų, analizę valstybės narės gali grįsti našumą rodančiais analitiniais santykiais (kaip antai apyvartos ir panaudoto kapitalo, bendrų išlaidų ir apyvartos, apyvartos ir darbuotojų, pridėtinės vertės ir darbuotojų, darbuotojų arba personalo išlaidų ir pridėtinės vertės). Valstybės narės gali taip pat

naudoti analitinius tiekimo kokybės ir naudotojų lūkesčių santykius. Įmonė, kuriai pavesta teikti VESP, tačiau paslauga neatitinka valstybės narės nustatytų kokybės kriterijų, nėra laikoma tinkamai valdoma įmone, net jei jos išlaidos mažos.

73. Įmonės, kurių minėti analitiniai santykiai rodo veiksmingą valdymą, gali būti laikomos pavyzdinėmis vidutinėmis įmonėmis. Tačiau analizuojant ir lyginant išlaidų struktūras reikia atsižvelgti į įmonės dydį ir į tai, kad tam tikruose sektoriuose gali veikti itin skirtingos išlaidų struktūros įmonės.
74. Kai kalbama apie tam tikro sektoriaus „vidutinės“ įmonės išlaidas, turima omeny, kad yra pakankamai įmonių, į kurių išlaidas galima atsižvelgti. Šios įmonės gali veikti toje pačioje valstybėje narėje arba kitose valstybėse narėse. Tačiau Komisija mano, kad negalima remtis įmonės, užimančios monopolinę poziciją arba gaunančios kompensaciją už viešąją paslaugą, suteiktą su Sąjungos teise nesusiderinamomis sąlygomis, išlaidomis, nes abiem atvejais išlaidos gali būti didesnės nei įprasta. Išlaidos, į kurias reikia atsižvelgti, – visos su VESP susijusios išlaidos, t. y. tiesioginės VESP teikimo išlaidos ir tinkama netiesioginių išlaidų, būdingų tiek visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms, tiek kitai veiklai, dalis.
75. Jei valstybė narė gali įrodyti, kad įmonės, kuriai pavesta teikti VESP, išlaidų struktūra atitinka vidutinę veiksmingų ir palyginamų sektoriaus įmonių išlaidų struktūrą, kompensacijos suma, įmonei leisianti padengti išlaidas, įskaitant nuosaičių pelną, laikoma atitinkančia ketvirtąjį *Altmark* kriterijų.
76. Sąvoką „pakankamai materialinių išteklių turinti įmonė“ reikėtų suvokti kaip reiškiančią įmonę, kuri turi išteklių, reikalingų nedelsiant vykdyti viešosios paslaugos įsipareigojimams, tenkantiems įmonei, kuriai pavesta teikti VESP.
77. Nuosaičių pelną reikėtų suvokti kaip kapitalo grąžos normą ⁽²⁾, kurios reikėtų vidutinei įmonei, svarstančiai, ar visuotinės ekonominės svarbos paslaugą teikti visu pavedimo laikotarpiu, ir kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į galinčios kilti rizikos mastą, kaip nustatyta 3.5 dalyje.

⁽¹⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimą byloje C 49/2006 – Italija – Valstybės pagalba C 49/06 (ex NN 65/06), kurią Italija įgyvendino siekdama atlyginti *Poste Italiane* už pašto taupymo lėšų platinimą, OL L 189, 2009 7 21, p. 3.

⁽²⁾ Kapitalo grąžos norma – tai vidinė grąžos norma, kurią įmonė gauna iš projekto laikotarpiu investuoto kapitalo, t. y. sutarties pinigų srautų vidinė grąžos norma.

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (2011 m.)

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 8/03)

1. TIKSLAS IR TAIKymo SRITIS

1. Kad visuotinės ekonominės svarbos paslaugų (VESP) teikimo principai ir sąlygos atitiktų jų paskirtį, gali būti reikalinga finansinė valdžios institucijų parama, kai už paslaugą gautų pajamų neužtenka su viešąja paslauga susijusio išpareigojimo vykdymo išlaidoms padengti.
2. Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika ⁽¹⁾, kompensacija už viešąją paslaugą nėra laikoma valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje, jei ji atitinka tam tikras sąlygas ⁽²⁾. Kai tos sąlygos vykdomos, Sutarties 108 straipsnis netaikomas.
3. Kai kompensacija už viešąją paslaugą netenkina tų sąlygų ir jei vykdomi bendrieji Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo kriterijai, ji laikoma valstybės pagalba ir jai taikomi Sutarties 106, 107 ir 108 straipsniai.
4. Komunikate dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą ⁽³⁾ Komisija išaiškino, kokiomis sąlygomis kompensacija už viešąją paslaugą laikytina valstybės pagalba. Be to, Komisijos reglamente dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skirtai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms ⁽⁴⁾, Komisija nustatys, kokiomis sąlygomis nedidelės kompensacijos už viešąją paslaugą sumas reikėtų laikyti nedarančiomis įtakos valstybių narių prekybai ir (arba) neiškraipiančiomis arba negrasinančiomis iškraipyti konkurencijos. Tokiais atvejais kompensacijai netaikoma Sutarties 107 straipsnio 1 dalis ir todėl ji nepatenka į Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytos pranešimo procedūros taikymo sritį.
5. Sutarties 106 straipsnio 2 dalyje nustatytas teisinis valstybės pagalbos VESP suderinamumo pagrindas. Remiantis šia nuostata, įmonėms, kurioms pavesta teikti VESP, arba pajamų gaunančioms monopolinėms įmonėms taikomos Sutartyje nustatytos taisyklės, ypač konkurencijos taisyklės. Tačiau Sutarties 106 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Sutarties taisyklės netaikomos, jeigu taikant konkurencijos taisyklės teisiskai arba faktiškai būtų trukdoma vykdyti pavestas užduotis. Ši išimtis taikoma tik tuomet, kai prekybos plėtojimui nedaroma tokio poveikio, koks prieštarautų Sąjungos interesams.
6. Komisijos sprendime 2012/21/ES ⁽⁵⁾ dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma, teikiama tik tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas ⁽⁶⁾ nustatytos sąlygos, kuriomis tam tikros rūšies kompensacija už viešąją paslaugą laikytina suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį ir atleidžiama nuo išankstinio pranešimo reikalavimo pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį.
7. Šiame komunikate nustatyti principai taikomi tik kompensacijai už viešąją paslaugą, jei ji laikoma valstybės pagalba, neregamentuojama Sprendimu 2012/21/ES. Pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį tokiai kompensacijai taikomas išankstinio pranešimo reikalavimas. Šiame komunikate išdėstomos sąlygos, kuriomis tokia valstybės pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties

⁽¹⁾ Sprendimas *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (toliau – *Altmark*), C-280/00, Rink. p. I-7747, ir Sprendimas sujungtose bylose *Enirisorse Spa prieš Ministero delle Finanze*, C-34/01–C-38/01, Rink. p. I-14243.

⁽²⁾ Sprendime *Altmark* Teisingumo Teismas nutarė, kad kompensacija už viešąją paslaugą nėra valstybės pagalba, jei vykdomi keturi suvestiniai kriterijai. Pirma, kompensaciją gaunanti įmonė turi iš tiesų vykdyti su viešąja paslauga susijusius išpareigojimus, kuriuos reikia aiškiai apibrėžti. Antra, kompensacijos apskaičiavimo kriterijus reikia iš anksto nustatyti objektyviai ir skaidriai. Trečia, kompensacija negali viršyti sumos, kuri būtina siekiant padengti visas su viešąja paslauga susijusių išpareigojimų vykdymo išlaidas arba jų dalį, atsižvelgiant į pajamas ir nuosaičių pelną. Pagaliau, kai tam tikru atveju su viešąja paslauga susijusius išpareigojimus turinti vykdyti įmonė nėra atrenkama viešojo pirkimo konkurso tvarka, sudarančia sąlygas atrinkti konkurso dalyvi, galintį šias paslaugas teikti už mažiausią bendruomenei kainą, reikalingos kompensacijos dydį reikia nustatyti remiantis vidutinės tinkamai valdomos ir reikiamus išteklius turinčios įmonės išlaidų, kurias ji būtų patyrusi vykdydama šiuos išpareigojimus, analize.

⁽³⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 23.

⁽⁴⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 4.

⁽⁵⁾ OL L 7, 2012 1 11, p. 3.

⁽⁶⁾ OL L 7, 2012 1 11.

106 straipsnio 2 dalį. Jos pakeičia Bendrijos bendrąsias nuostatas dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma ⁽¹⁾.

8. Šiame komunikate nustatyti principai taikomi kompensacijai už viešąją paslaugą oro ir jūrų transporto srityje, nepažeidžiant Sąjungos sektorinės teisės aktuose numatytų specialių griežtesnių nuostatų. Jie netaikomi nei sausumos transporto sektoriui, nei visuomeninio transliavimo paslaugoms, kurios nagrinėjamos Komisijos komunikate dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo visuomeninio transliavimo paslaugoms ⁽²⁾.
9. Pagalba sunkumų patiriantiems VESP teikėjams bus vertinama remiantis Bendrijos gairėmis dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽³⁾.
10. Šiame komunikate nustatyti principai taikomi nepažeidžiant reikalavimų, nustatytų:
 - a) Sąjungos konkurencijos teisėje (visų pirma Sutarties 101 ir 102 straipsnių);
 - b) Sąjungos viešojo pirkimo teisėje;
 - c) 2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyvos 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse ⁽⁴⁾ nuostatose;
 - d) papildomuose reikalavimuose, nustatytuose Sutartyje arba Sąjungos sektorinės teisės aktuose.

2. SĄLYGOS, NUO KURIŲ PRIKLAUSO KOMPENSACIJOS UŽ VIEŠĄJĄ PASLAUGĄ, LAIKOMOS VALSTYBĖS PAGALBA, SUDERINAMUMAS

2.1. Bendrosios nuostatos

11. Dabartiniu vidaus rinkos raidos etapu valstybės pagalba, nepatenkanti į Sprendimo 2012/21/ES taikymo sritį, gali būti pripažįstama suderinama su Sutarties 106 straipsnio 2 dalimi, jei ji reikalinga visuotinės ekonominės svarbos paslaugai teikti ir nedaro tokio poveikio, koks prieštarautų Sąjungos interesams. Norint pasiekti šią pusiausvyrą, reikia vykdyti 2.2.–2.10 dalyse išvardytas sąlygas.

2.2. Tikra visuotinės ekonominės svarbos paslauga, kaip nurodyta Sutarties 106 straipsnyje

12. Pagalba turi būti skiriama už tikrą ir tinkamai apibrėžtą visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, minimą Sutarties 106 straipsnio 2 dalyje.
13. Komunikate dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą Komisija pateikė visuotinės ekonominės svarbos paslaugos apibrėžimo gaires. Pirmiausia, valstybės narės negali priskirti konkrečių viešųjų paslaugų išipareigojimų paslaugoms, kurias patenkinamai ir su valstybės apibrėžtu viešuoju interesu suderinamomis sąlygomis, pvz., susijusiomis su kaina, objektyviais kokybės reikalavimais, tęstinumu ir galimybe naudotis paslauga, jau teikia arba gali teikti įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės. Kalbant apie tai, ar paslaugą gali suteikti rinkoje jau veikianti įmonė, Komisijos vertinimas apsiriboja patikrinimu, ar apibrėždama tai valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos, išskyrus tuos atvejus, kai Sąjungos teisės nuostatose numatytas griežtesnis standartas.
14. Pagal šią komunikate nustatytus principus valstybės narės turėtų įrodyti, kad reikiamai atsižvelgė į viešosios paslaugos poreikius: surengė viešąsias konsultacijas arba ėmėsi kitų tinkamų priemonių, kad būtų paisoma paslaugų naudotojų ir teikėjų interesų. Ši nuostata netaikoma, kai akivaizdu, kad naujos konsultacijos neduos jokios didelės papildomos naudos, lyginant su neseniai rengtomis konsultacijomis.

2.3. Reikalavimas parengti pavedimą, kuriame nurodomi su viešąja paslauga susiję išipareigojimai, ir kompensacijos apskaičiavimo metodas

15. Atsakomybę už VESP teikimą įmonei reikia paskirti vienu ar keliais dokumentais, kurių formą gali nustatyti kiekviena valstybė narė. Sąvoka „valstybė narė“ apima centrinės, regioninės ir vietinės valdžios institucijas.
16. Be kitos informacijos, dokumente ar dokumentuose privaloma nurodyti:
 - a) su viešąja paslauga susijusių išipareigojimų pobūdį ir trukmę;
 - b) įmonę ir, jei tinkama, teritoriją;
 - c) institucijos įmonei suteiktų išimtinių arba specialių teisių pobūdį;
 - d) kompensacijos mechanizmo aprašą ir jos apskaičiavimo, priežiūros ir peržiūros kriterijus; ir

⁽¹⁾ OL C 297, 2005 11 29, p. 4.

⁽²⁾ OL C 257, 2009 10 27, p. 1.

⁽³⁾ OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

⁽⁴⁾ OL L 318, 2006 11 17, p. 17.

e) kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarka.

2.4. Pavedimo laikotarpio trukmė

17. Pavedimo laikotarpio trukmė turėtų būti grindžiama objektyviais kriterijais, kaip antai poreikiu amortizuoti ilgalaikį neperleidžiamą turtą. Iš esmės pavedimo vykdymo trukmė neturėtų viršyti laikotarpio, reikalingo svarbiausiam turtui, kuris būtinas VESP teikti, nuvertinti.

2.5. Suderinamumas su Direktyva 2006/111/EB

18. Pagalba bus laikoma suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį tik tuomet, jei įmonė, kai taikoma, laikosi Direktyvos 2006/111/EB⁽¹⁾. Pagalba, kuri nesuderinama su šia direktyva, laikoma darančia tokį poveikį, koks prieštarautų Sąjungos interesams pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalies apibrėžtį.

2.6. Suderinamumas su Sąjungos viešojo pirkimo taisyklėmis

19. Pagalba bus laikoma suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį tik tuomet, jei atsakinga institucija, pavesdama įmonei teikti paslaugą, laikėsi arba įsipareigoja laikytis Sąjungos viešojo pirkimo srityje galiojančių taisyklių. Taisyklėms priskiriami visi skaidrumo, vienodų sąlygų ir nediskriminavimo reikalavimai, tiesiogiai kylantys iš Sutarties ir, kai tinka, iš antrinės Sąjungos teisės. Pagalba, kuri nesuderinama su tokiomis taisyklėmis ir reikalavimais, laikoma darančia tokį poveikį, koks prieštarautų Sąjungos interesams pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalies apibrėžtį.

2.7. Nediskriminavimas

20. Kai institucija tą pačią VESP paveda teikti kelioms įmonėms, kompensaciją kiekvienai įmonei reikėtų apskaičiuoti remiantis tuo pačiu metodu.

2.8. Kompensacijos suma

21. Kompensacijos suma turi neviršyti sumos, reikalingos su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų vykdymo grynosios išlaidoms⁽²⁾ padengti, įskaitant nuosaičių pelną.

⁽¹⁾ Direktyva 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse.

⁽²⁾ Čia grynosios išlaidos – tai grynosios išlaidos, nurodytos 25 punkte, arba išlaidos, iš kurių išskaičiuotos pajamos, kai neįmanoma taikyti grynujų išvengiamų išlaidų metodo.

22. Kompensacijos suma gali būti nustatoma remiantis numatomomis išlaidomis ir pajamomis, realiai patirtomis išlaidomis ir pajamomis arba abiejų šių kategorijų deriniu, priklausomai nuo to, kaip valstybė narė nori skatinti našumą nuo pat pradžių (kaip nurodyta 40–41 punktuose).

23. Kai kompensacija iš dalies arba visiškai grindžiama numatomomis išlaidomis ir pajamomis, numatomas išlaidas ir pajamas privaloma nurodyti pavedime. Numatomos išlaidos ir pajamos turi būti pagrįstos patikimais, stebimaisiais ekonomikos sąlygų, kuriomis VESP teikiama, kriterijais. Jei tinka, jos turi būti pagrįstos sektoriaus reguliavimo institucijų arba kitų nuo įmonės nepriklausomų subjektų patirtimi. Valstybės narės privalo nurodyti šaltinius, kuriais grindžiami šie lūkesčiai⁽³⁾. Išlaidų sąmatoje privalo atsispindėti lūkesčiai dėl VESP teikėjo per pavedimo vykdymo laikotarpį pasiekimo našumo padidėjimo.

Grynosios išlaidos, reikalingos su viešąja paslauga susijusiems įsipareigojimams vykdyti

24. Grynąsias išlaidas, reikalingas arba tikėtina reikalingas su viešąja paslauga susijusiems įsipareigojimams vykdyti, reikėtų apskaičiuoti taikant grynujų išvengiamų išlaidų metodą, kai jį taikyti reikalaujama Sąjungos arba valstybių narių teisės aktais ir kitais atvejais, kai tai įmanoma.

Grynujų išvengiamų išlaidų metodas

25. Pagal grynujų išvengiamų išlaidų metodą grynosios išlaidos, reikalingos arba tikėtina reikalingos su viešąja paslauga susijusiems įsipareigojimams vykdyti, apskaičiuojamos kaip skirtumas tarp paslaugos teikėjo, vykdančio su viešąja paslauga susijusį įsipareigojimą, grynujų išlaidų ir to paties paslaugų teikėjo, nevykdančio tokio įsipareigojimo, grynujų išlaidų arba pelno. Reikia tinkamai įvertinti išlaidas, kurių tikėtina paslaugų teikėjas išvengs, ir įplaukas, kurių tikėtina jis negaus, jei nebus vykdomas su viešąja paslauga susijęs įsipareigojimas. Apskaičiuojant grynąsias išlaidas, reikėtų įvertinti VESP teikėjo pelną, įskaitant, kiek tai įmanoma, nematerialų pelną.

26. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis⁽⁴⁾, IV priede ir 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB dėl

⁽³⁾ Viešuosius informacijos šaltinius, VESP teikėjo praeityje patirtų išlaidų mastą, konkurentų išlaidų mastą, verslo planus, pramonės įmonių ataskaitas ir kt.

⁽⁴⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 51.

Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo ⁽¹⁾ I priede išsamiau paaiškinta, kaip taikyti grynujų išvengiamų išlaidų metodą.

27. Nors grynujų išvengiamų išlaidų metodą Komisija laiko tinkamiausiu metodu nustatyti su viešąja paslauga susijusio išpareigojimo vykdymo išlaidas, gali būti, kad tam tikrais atvejais tokio metodo neįmanoma arba netinka taikyti. Tokiais tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali pripažinti alternatyvius grynujų išlaidų, reikalingų su viešąja paslauga susijusiems išpareigojimams vykdyti, apskaičiavimo metodus, pvz., išlaidų paskirstymu grindžiamą metodą.

Išlaidų paskirstymu grindžiamas metodas

28. Pagal išlaidų paskirstymo metodą grynosios išlaidos, reikalingos su viešąja paslauga susijusiems išpareigojimams vykdyti, gali būti apskaičiuojamos kaip skirtumas tarp paskirto viešosios paslaugos teikėjo išpareigojimų vykdymo išlaidų ir pajamų, nurodytų bei numatytų pavedime.

29. Išlaidos, į kurias reikia atsižvelgti, – visos išlaidos, reikalingos VESP teikti.

30. Jei įmonės veikla apsiriboja VESP teikimu, gali būti atsižvelgiama į visas įmonės išlaidas.

31. Jei įmonė vykdo veiklą, nesusijusią su VESP teikimu, išlaidos, į kurias reikia atsižvelgti, gali apimti visas tiesiogines išlaidas, reikalingas su viešąja paslauga susijusiems išpareigojimams vykdyti, ir tinkamą netiesioginių išlaidų, būdingų tiek VESP, tiek kitai veiklai, dalį. Išlaidos, nesusijusios su VESP teikimu, turi apimti visas tiesiogines išlaidas ir tinkamą bendrųjų išlaidų dalį. Nustatant tinkamą bendrųjų išlaidų dalį, kai įmanoma, gali būti remiamasi išteklų naudojimo rinkos kaina ⁽²⁾. Neturint duomenų apie tokias

rinkos kainas, tinkama bendrųjų išlaidų dalis gali būti nustatyta remiantis nuosaičiu pelnu ⁽³⁾, kurį įmonė turėtų gauti vykdydama kitą nei VESP veiklą, arba kitais metodais, kai jie labiau tinka.

Pajamos

32. Pajamos, į kurias reikia atsižvelgti, turi apimti bent visas pavedime nurodytas pajamas, gautas už VESP, taip pat perviršinį pelną, gautą naudojantis specialiomis arba išimtinėmis teisėmis, net jei jos susijusios su kita veikla, nurodyta 42 punkte, nesvarbu, ar šis perviršinis pelnas laikomas valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje.

Nuosaičius pelnas

33. Nuosaičių pelną reikėtų suvokti kaip kapitalo grąžos normą ⁽⁴⁾, kurios reikėtų vidutinei įmonei, svarstančiai, ar teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, visu pavedimo vykdymo laikotarpiu, apskaičiuotą atsižvelgiant į rizikos mastą. Rizikos mastas priklauso nuo sektoriaus, paslaugos rūšies ir kompensavimo mechanizmo savybių.

34. Siekiant nustatyti, koks pelnas nuosaičius, tinkamai pagrįstais atvejais gali būti remiamasi kitais nei kapitalo grąžos norma pelno dydžio rodikliais, pavyzdžiui, vidutine nuosavo kapitalo grąža ⁽⁵⁾ per pavedimo laikotarpį, panaudoto kapitalo grąžos norma, turto grąža ar pardavimo grąža.

35. Kad ir koks rodiklis būtų pasirinktas, valstybė narė turi pateikti Komisijai įrodymus, kad numatytas pelnas neviršija to, ko reikėtų vidutinei įmonei, svarstančiai, ar teikti paslaugą, pavyzdžiui, nurodydama grąžą, pasiektą vykdančioms konkurencinėmis sąlygomis sudarytas panašias sutartis.

⁽¹⁾ OL L 15, 1998 1 21, p. 14.

⁽²⁾ Sprendime *Chronopost* (2003 m. liepos 3 d. sprendimas sujungtose bylose *Chronopost SA*, C-83/01 P, C-93/01 P ir C-94/01 P, Rink. p. I-06993) Teisingumo Teismas taip apibūdina „normalias rinkos sąlygas“: „Visiškai nesant galimybių La Poste padėti palyginti su rezervuotame sektoriuje neveikiančių bendrovių privačia grupe, „normalios rinkos sąlygos“, kurios neišvengiamai yra hipotetinės, turi būti vertinamos atsižvelgiant į prieinamus objektyvius ir patikrinamus duomenis“.

⁽³⁾ Nuosaičius pelnas bus įvertintas žvelgiant iš *ex ante* perspektyvos (pagrįstas pelnu, kurio tikimasi, o ne jau gautu pelnu), kad iš įmonių nebūtų atimta paskata siekti efektyvumo, kai jos vykdo kitą nei VESP veiklą.

⁽⁴⁾ Kapitalo grąžos norma čia apibrėžiama kaip vidinės grąžos norma, kurią įmonė gauna iš projekto laikotarpiu investuoto kapitalo, t. y. sutarties pinigų srautų vidinė grąžos norma.

⁽⁵⁾ Nuosavo kapitalo grąžos apskaitos priemonė tam tikrais metais – tai pajamų (neatskaičius palūkanų ir mokesčių) ir nuosavo kapitalo santykis tais metais. Metinės grąžos vidurkis turėtų būti apskaičiuojamas pavedimo laikotarpiu, kaip diskonto koeficientą taikant įmonės kapitalo sąnaudas arba, jei labiau tinka, Komisijos orientacinių normų komunikate nustatytą normą.

36. Bet koku atveju kapitalo grąžos norma, neviršijanti atitinkamos apsiikeitimo sandorių normos ⁽¹⁾ ir papildomų 100 bazinių punktų ⁽²⁾, laikoma nuosaikia. Atitinkama apsiikeitimo sandorių norma – tai apsiikeitimo sandorių norma, kurios terminas ir valiuta atitinka pavedime nurodytą laikotarpį ir valiutą.
37. Kai VESP teikimas susijęs su didele komercine ar sutartine rizika, pvz., nes kompensacija teikiama išmokant vienkartinę fiksuoto dydžio išmoką, padengiančią numatomas grynias išlaidas ir nuosaukų pelną, o įmonė veikia konkurencinėmis sąlygomis, nuosaukus pelnas negali viršyti dydžio, atitinkančio rizikos mastui proporcingą kapitalo grąžos normą. Tą normą reikėtų apskaičiuoti, kai galima, remiantis kapitalo grąžos norma, pasiekama vykdančioms konkurencinėmis sąlygomis sudarytas panašias viešųjų paslaugų sutartis (pavyzdžiui, viešojo konkurso tvarka sudarytas sutartis). Kai tokį metodą taikyti nėra galimybių, pagrįstais atvejais gali būti taikomi kiti kapitalo grąžos normos nustatymo metodai ⁽³⁾.
38. Kai VESP teikimas nesusijęs su didele komercine ar sutartine rizika, pvz., nes iš esmės *ex post* kompensuojamos visos grynios išlaidos, patirtos teikiant visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, nuosaukus pelnas negali viršyti dydžio, atitinkančio nurodytąjį 36 punkte. Tokiu kompensavimo mechanizmu viešosios paslaugos teikėjas neskatinamas dirbti našiai. Todėl jis taikomas tik tais atvejais, kai valstybė narė gali pagrįsti, kad neįmanoma arba netikslinga atsižvelgti į veiklos našumą ir parengti sutartį taip, kad būtų skatinama pasiekti didesnį našumą.

Našumo paskatos

39. Rengdamos kompensavimo metodą, valstybės narės turi skatinti teikti našias kokybiškas VESP, nebent jos gali reikiamai pagrįsti, kad taip daryti neįmanoma arba netikslinga.
40. Našumo skatinimo priemonės gali būti parengtos įvairiai, kad geriausiai atitiktų kiekvieno atvejo ar sektoriaus ypatumus. Antai valstybės narės gali iš anksto nustatyti

fiksuotą kompensacijos dydį, kuriuo būtų numatomas ir įtraukiamas našumo padidėjimas, kurio įmonė gali tikėtis pavedimo vykdymo laikotarpiu.

41. Valstybės narės pavedime taip pat gali nustatyti veiklos našumo tikslus, pagal kuriuos kompensacijos dydis priklauso nuo tikslų įgyvendinimo masto. Jei įmonė neįgyvendino tikslų, kompensacija turėtų būti mažinama taikant pavedime nurodytą apskaičiavimo metodą. Priešingai, jei įmonė viršijo tikslus, kompensacija turėtų būti didinama taikant pavedime nurodytą apskaičiavimo metodą. Atlygis, susijęs su veiklos našumo padidėjimu, turi būti tokio dydžio, kad padidėjęs našumas būtų vienodai naudingas tiek įmonei ir valstybei narei, tiek (arba) naudotojams.
42. Bet koks našumo didinimo skatinimo mechanizmas turi būti grindžiamas pavedime išdėstytais objektyviais, išmatuojamais kriterijais ir vertinamas nuo VESP teikėjo nepriklausomam subjektui atliekant skaidrią *ex post* analizę.
43. Didesnis našumas turėtų būti pasiekiamas nepakenkiant teikiamos paslaugos kokybei ir turėtų būti laikomasi Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Nuostatos, taikytinos įmonėms, taip pat vykdančioms su VESP teikimu nesusijusių veiklą arba teikiančioms kelias VESP

44. Kai įmonė vykdo su VESP teikimu susijusią ir nesusijusią veiklą, vidaus ataskaitose išlaidos ir pajamos, susijusios su VESP, turi būti atskirtos nuo išlaidų ir pajamų, susijusių su kitomis paslaugomis, laikantis 31 punkte nustatytų principų. Kai teikti kelias VESP įmonei paveda skirtingos institucijos arba skiriasi VESP pobūdis, turi būti sudarytos sąlygos įmonės vidaus ataskaitose patikrinti, ar kompensacija nepermokėta kiekvienos VESP atveju.
45. Jeigu įmonei suteiktos specialios arba išimtinės teisės, susijusios su kita nei VESP, kuriai teikiama pagalba, veikla, duodančia didesnę nei nuosaukų pelną, arba jei įmonė naudoja kitomis valstybės suteiktomis lengvatomis, į jas būtina atsižvelgti, nepaisant jų klasifikavimo pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, ir jas pridėti prie įmonės gautų pajamų. Nuosaukus pelnas, susijęs su veikla, kurią vykdyti įmonė turi specialias arba išimtinės teises, turi būti įvertintas iš *ex ante* perspektyvos, atsižvelgiant į susijusios

⁽¹⁾ Apsikeitimo sandorių norma yra ilgesnio termino tarpbankinės normos atitikmuo. Finansų rinkose ji naudojama kaip pavyzdinė finansavimo normos nustatymo norma.

⁽²⁾ Papildomų 100 bazinių punktų reikia, be kita ko, kompensuoti su likvidumu susijusią riziką, galinčią kilti dėl to, kad VESP teikėjas, investuojantis kapitalą į sutartį dėl VESP, išpareigoja dėl šio kapitalo visam pavedimo vykdymo laikotarpiui ir negalės savo dalies parduoti taip greitai ir tokia maža kaina, kaip įvairių savininkų turimą likvidų nerizikingą turą.

⁽³⁾ Pvz., lyginant kapitalo grąžą su vidutine svertine įmonės kapitalo kaina, susijusia su aptariama veikla, arba su vidutine kapitalo grąža sektoriuje pastaraisiais metais, vertinant, ar praeities duomenys gali būti tinkami ateičiai.

įmonės patiriamą riziką arba rizikos nebuvimą. Atliekant tokią vertinimą reikia atsižvelgti į valstybės narės suteiktas paskatas siekti nagrinėjamų paslaugų teikimo efektyvumo.

46. Valstybė narė gali nuspręsti dalį arba visą perviršinį pelną, gautą iš kitos su VESP nesusijusios veiklos, ypač grindžiamos VESP teikti reikalinga infrastruktūra, skirti VESP finansuoti.

Kompensacijos permoka

47. Kompensacijos permoka turėtų būti suvokiama kaip įmonės gauta kompensacija, viršijanti 21 punkte nurodytą pagalbos sumą per visą sutarties laikotarpį. Kaip nustatyta 39–42 punktuose, perviršį, gautą našumui padidėjus daugiau nei numatyta, įmonė gali pasilikti kaip papildomą nuosaukį pelną, kaip numatyta pavedime ⁽¹⁾.

48. Kadangi kompensacijos permoka nėra būtina VESP teikti, ji laikoma su vidaus rinka nesuderinama valstybės pagalba.

49. Valstybės narės turi užtikrinti, kad kompensacija, suteikta už VESP teikimą, atitiktų šiame komunikate išdėstytus reikalavimus, ypač, kad įmonės negautų didesnės nei pagal šios dalies reikalavimus nustatytos kompensacijos. Komisijos prašymu jos turi pateikti įrodymus. Jos turi atlikti reguliarias patikras arba užtikrinti, kad patikros būtų atliktos baigiantis pavedimo vykdymo laikotarpiui ir bet kokių atvejų bent kas trejus metus. Kai pagalba teikiama kitu būdu nei iš anksto skelbiant viešojo pirkimo konkursą ⁽²⁾, patikros paprastai turėtų būti atliekamos bent kas dvejus metus.

50. Kai valstybė narė iš anksto nustato fiksuotą kompensacijos dydį, kuriuo reikiama numatoma ir atsižvelgiama į našumo padidėjimą, kurio viešosios paslaugos teikėjas gali tikėtis pavedimo vykdymo laikotarpiu remdamasis tinkamu išlaidų ir pajamų paskirstymu ir šioje dalyje apibūdintais pagrįstais lūkesčiais, kompensacijos permokos patikra iš esmės apsiriboja tikrinimu, ar pelno dydis, į kurį paslaugos teikėjas turi teisę pagal pavedimą, iš tiesų nuosaikūs žvelgiant iš *ex ante* perspektyvos.

⁽¹⁾ Panašiai lėšų trūkumo, susidariusio našumui padidėjus mažiau nei tikėtasi, dalį įmonė turėtų iš dalies padengti, jei tai numatyta pavedime.

⁽²⁾ Tokia pagalba teikiama vidaus sutarčių, koncesijų be finansinės pagalbos ir viešojo pirkimo konkursų, apie kuriuos iš anksto neskelbiama, atvejais.

2.9. Papildomi reikalavimai, kurie gali būti reikalingi, kad prekybos plėtojimui nebūtų daroma tokio poveikio, koks prieštarautų Sąjungos interesams

51. Paprastai 2.1–2.8 dalyse išdėstytų reikalavimų užtenka, kad pagalba neiškraipytų konkurencijos taip, kad tai prieštarautų Sąjungos interesams.

52. Tačiau gali pasitaikyti, kad tam tikromis išimtinėmis aplinkybėmis gali likti neišspręstos didelio konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje problemos, o pagalba gali daryti prekybai tokį poveikį, koks prieštarautų Sąjungos interesams.

53. Tokiu atveju Komisija apsvaistys, ar tokį iškraipymą galima sumažinti, valstybėms narėms nustatant sąlygas arba įpareigojimus, kad siūloma priemonė būtų suderinama.

54. Didelis konkurencijos iškraipymas, kuris prieštarautų Sąjungos interesams, galėtų atsirasti tik išimtinėmis aplinkybėmis. Komisija savo dėmesį sutelks tik į tokius iškraipymus, kai pagalba daro didelį neigiamą poveikį kitoms valstybėms narėms ir vidaus rinkos veikimui, pavyzdžiui, dėl to, kad svarbių ekonomikos sektorių įmonės negali pasiekti tokio operacijų masto, kuris joms leistų veikti veiksmingai.

55. Toks konkurencijos iškraipymas gali atsirasti, kai pavedimo trukmė negali būti pateisinama objektyviais kriterijais (pavyzdžiui, poreikiu amortizuoti ilgalaikį neperleidžiamą turtą) arba kai pavedime susiejamos įvairios užduotys (kurios paprastai įtraukiamos į atskirus pavedimus, neprarandant socialinės naudos ir nesukeliant papildomų paslaugų teikimo išlaidų našumo ir veiksmingumo atžvilgiu). Tokiu atveju Komisija turėtų išnagrinėti, ar ta pati viešojo paslauga galėtų būti teikiama mažiau iškraipant konkurenciją, pvz., parengiant trumpesnės trukmės arba labiau apriboto tikslo pavedimą arba atskirus pavedimus.

56. Kita situacija, kai gali prireikti išsamesnio vertinimo – kai valstybė narė nesurengusi konkurencingos atrankos procedūros pveda viešosios paslaugos teikėjui užduotį teikti VESP nerezervuotoje rinkoje, kurioje jau teikiamos labai panašios paslaugos arba kai galima tikėtis, kad tokios paslaugos turėtų būti greitai teikiamos be VESP pavedimo.

Toks neigiamas poveikis prekybos plėtrai gali būti dar didesnis, jei VESP siūloma už mažesnę nei kito rinkoje veikiančio ar potencialaus paslaugų teikėjo kainą ir taip trukdoma patekti į rinką. Komisija netrukdo valstybei narei naudotis didele veiksmų laisve nustatant VESP, tačiau gali pareikalauti padaryti pakeitimus, pvz., skiriant pagalbą, tais atvejais, kai ji gali pagrįstai įrodyti, kad tą pačią VESP būtų galima teikti vartotojams tokiomis pačiomis sąlygomis, mažiau iškraipant konkurenciją ir valstybei narei pigesne kaina.

57. Reikia atidžiau išnagrinėti atvejus, kai paslaugos įpareigojimo pavedimas susijęs su specialiomis arba išimtinėmis teisėmis, kurios konkurenciją vidaus rinkoje apriboja taip, kad tai prieštarautų Sąjungos interesams. Nors pagrindinis tokių atvejų nagrinėjimo būdas išlieka Sutarties 106 straipsnio 1 dalis, valstybės pagalba negali būti laikoma suderinama, kai išimtinės teisės suteikia pranašumų, kurių negalima tinkamai įvertinti, išmatuoti arba suprasti naudojant 2.8 dalyje aprašytus VESP grynųjų išlaidų apskaičiavimo metodus.

58. Be to, Komisija atkreips dėmesį į tokias situacijas, kai pagalba sudaro įmonei sąlygas finansuoti sunkiai nukopijuojamos infrastruktūros diegimą arba naudojimą ir išstumti iš VESP rinkos ar kitų susijusių prekybos sričių kitus veiklos vykdytojus. Jei taip atsitiktų, gali tekti pareikalauti, kad konkurentams tinkamomis sąlygomis būtų suteikta sąžininga ir nediskriminacinė prieiga prie šios infrastruktūros.

59. Jei konkurencija iškraipoma dėl to, kad pavedimas trukdo veiksmingai įgyvendinti arba vykdyti Sąjungos teisės aktus, kuriais siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, Komisija išnagrinės, ar viešąją paslaugą būtų galima teikti taip pat gerai, tačiau mažiau iškraipant konkurenciją, pavyzdžiui, visiškai įgyvendinant sektorinius Sąjungos teisės aktus.

2.10. Skaidrumas

60. Kai valstybė narė teikia kompensaciją už VESP, kuriai galioja šis komunikatas, internetu arba kitu tinkamu būdu ji turi paskelbti tokią informaciją:

- a) viešųjų konsultacijų ar kitų tinkamų priemonių, minėtų 14 punkte, rezultatus;
- b) su viešąja paslauga susijusių išipareigojimų pobūdį ir trukmę;
- c) įmonę ir, jei tinkama, teritoriją;
- d) kiekvienais metais įmonei skirtas pagalbos sumas.

2.11. Pagalba, kuri atitinka Sprendimo 2012/21/ES 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas

61. 14, 19, 20, 24, 39, 51–59 punktuose ir 60 punkto a papunktyje nustatyti principai netaikomi pagalbai, kuri atitinka Sprendimo 2012/21/ES 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

3. ATASKAITOS IR VERTINIMAS

62. Valstybės narės kas dvejus metus Komisijai teikia ataskaitas apie tai, kaip laikomasi šio komunikato. Ataskaitose turi būti išsamiai apžvelgtas šio komunikato taikymas, susijęs su skirtingais paslaugų teikėjų sektoriais, pateikiant:

- a) šiame komunikate nustatytų principų taikymo paslaugoms, kurios patenka į jo taikymo sritį, įskaitant ir vidaus veiklą, aprašą;
- b) bendrą įmonėms, patenkančioms į šio komunikato taikymo sritį, suteiktos pagalbos sumą ir jos suskirstymą pagal pagalbos gavėjų ekonomikos sektorius;
- c) informaciją, ar taikant šiame komunikate nustatytus principus kilo sunkumų arba gauta trečiųjų šalių skundų dėl konkrečios paslaugos; ir
- d) kitą Komisijos reikalaujamą informaciją, susijusią su šiame komunikate nustatytų principų taikymu, kuri turi būti nurodyta likus pakankamai laiko prieš ataskaitos pateikimą.

Pirmoji ataskaita pateikiama iki 2014 m. birželio 30 d.

63. Be to, remiantis 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽¹⁾ (dabar – Sutarties 108 straipsnis), ir 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽²⁾, reikalavimais, valstybės narės turi teikti Komisijai metines ataskaitas apie pagalbą, suteiktą Komisijos pagal šį komunikatą priimtu sprendimu.

64. Ataskaitos bus skelbiamos Komisijos interneto svetainėje.

65. Komisija ketina peržiūrėti šį komunikatą iki 2017 m. sausio 31 d.

4. SU KOMISIJOS SPRENDIMAIŠ SUSIETOS SĄLYGOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

66. Remiantis Reglamento (EB) Nr. 659/1999 7 straipsnio 4 dalimi, priimdama teigiamą sprendimą Komisija gali nustatyti sąlygas, pagal kurias pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, ir nustatyti sprendimo

⁽¹⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

⁽²⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

vykdymo kontrolei būtinus įsipareigojimus. VESP srityje sąlygos ir įsipareigojimai gali būti būtini, visų pirma siekiant užtikrinti, kad įmonėms skyrus pagalbą, nebūtų nepagrįstai iškraipoma konkurencija ir prekyba vidaus rinkoje. Šiuo atžvilgiu gali reikėti periodiškai teikiamų ataskaitų ir kitų įsipareigojimų, atsižvelgiant į kiekvienos visuotinės ekonominės svarbos paslaugos ypatumus.

5. TAIKYMAS

67. Šio komunikato nuostatas Komisija taikys nuo 2012 m. sausio 31 d.
68. Šiame komunikate nustatytus principus Komisija taikys visiems pagalbos projektams, apie kuriuos jai bus pranešama, ir remdamasi tais principais priims sprendimą dėl šių projektų net tuomet, kai apie projektus pranešta iki 2012 m. sausio 31 d.
69. Šiame komunikate nustatytus principus Komisija taikys neteisėtai pagalbai, dėl kurios ji priims sprendimą po

2012 m. sausio 31 d., net tuomet, kai pagalba skirta iki tos datos. Tačiau kai pagalba skirta iki 2012 m. sausio 31 d., 14, 19, 20, 24, 39 ir 60 punktuose nustatyti principai netaikomi.

6. TINKAMOS PRIEMONĖS

70. Kaip tinkamas priemonės pagal Sutarties 108 straipsnio 1 dalį, Komisija siūlo, kad valstybės narės iki 2013 m. sausio 31 d. paskelbtų dabartinių kompensavimo už viešąją paslaugą pagalbos schemų, kurios turi būti suderintos su šiuo komunikatu, sąrašą ir iki 2014 m. sausio 31 d. tas pagalbos schemas suderintų su šiuo komunikatu.
71. Iki 2012 m. vasario 29 d. valstybės narės turėtų patvirtinti Komisijai, kad sutinka su siūlomomis tinkamomis priemonėmis. Nesulaukusi atsakymo, Komisija laikysis nuomonės, kad valstybė narė nesutinka.

KOMISIJOS KOMUNIKATAS**Komisijos reglamento dėl *de minimis* pagalbos, skiriamos visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms, projekto turinio patvirtinimas****(Tekstas svarbus EEE)**

(2012/C 8/04)

2011 m. gruodžio 20 d. Komisija patvirtino Komisijos reglamento dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms, projekto turinį. Komisijos reglamento projektas pridodamas kaip šio komunikato priedas. Viešos konsultacijos dėl šio Komisijos reglamento projekto vyks vieną mėnesį nuo šio komunikato paskelbimo dienos.

PRIEDAS

KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) Nr. .../... PROJEKTAS

2011 m. gruodžio 20 d.

dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 994/98 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms valstybės horizontalios pagalbos rūšims ⁽¹⁾, ypač į jo 2 straipsnio 1 dalį,

paskelbusi šio reglamento projektą ⁽²⁾,

pasikonsultavusi su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisija įgaliojama reglamentu nustatyti ribą, už kurią mažesnės pagalbos priemonės nelaikomos atitinkančiomis visus Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, ir dėl to joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje numatytas pranešimo reikalavimas;
- (2) remdamasi tuo reglamentu, Komisija priėmė 2006 m. gruodžio 15 d. Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai ⁽³⁾, kuriame vienam pagalbos gavėjui trejų fiskalinių metų laikotarpiui nustatoma bendra *de minimis* 200 000 EUR riba;
- (3) Komisijos patirtis taikant valstybės pagalbos taisykles įmonėms, kurios teikia visuotinės ekonominės svarbos paslaugas pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį, rodo, kad riba, už kurią mažesnės tokios įmonės suteiktos lengvatės gali būti laikomos nedarančiomis poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai ir (arba) neiškraipoma konkurencija arba nekeliamas tokia grėsmė, kai kuriais

atvejais gali skirtis nuo Reglamentu (EB) Nr. 1998/2006 nustatytos bendros *de minimis* ribos. Iš tiesų, bent jau kai kurios iš tų lengvatų gali būti laikomos kompensacija už papildomas išlaidas, susijusias su visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimu. Be to, daug veiklos rūšių, laikomų visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimu, yra riboto teritorinio pobūdžio. Todėl kartu su Reglamentu (EB) Nr. 1998/2006 reikėtų priimti reglamentą, kuriame būtų nustatytos specialios *de minimis* taisyklės įmonėms, kurios teikia visuotinės ekonominės svarbos paslaugas;

- (4) atsižvelgiant į Komisijos patirtį, pagalba, skiriama įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, neturėtų būti laikoma darančia poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir (arba) iškraipyti konkurencijos arba kelti tokią grėsmę, jeigu bendra visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančiai įmonei skiriamos pagalbos suma neviršija 500 000 EUR per bet kurį trejų fiskalinių metų laikotarpį;

- (5) atsižvelgiant į specialias taisykles, taikomas žemės ūkio produktų pagrindinės gamybos, žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuose, bei į riziką, kad Sutarties 107 straipsnio 1 dalies kriterijus tuose sektoriuose gali atitikti mažesnės pagalbos sumos, negu nurodyta šiame reglamente, šis reglamentas neturėtų būti taikomas šioms sektoriams. Tuo nepažeidžiamos pagalbos priemonės, taikomos žuvininkystės sektoriuje veikiančioms įmonėms, teikiančioms visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, nesusijusias su žuvininkystės produktais, pavyzdžiui, surenkančioms šiuikšles jūroje. Siekiant atsižvelgti į paprastai mažą įmonių, veikiančių krovinių vežimo keliais ir keleivių vežimo sektoriuose, dydį, taip pat siekiant atsižvelgti į per didelį sektoriaus pajėgumą ir transporto politikos tikslus, susijusius su spūsčių keliuose mažinimu ir krovinių gabenimu keliais, į reglamento taikymo sritį neturėtų patekti pagalba įmonėms, vykdančioms krovinių vežimo keliais veiklą samdos pagrindais arba už atlygį, įsigyti krovinių vežimo keliais transporto priemonės. Tačiau dėl to nesikeičia palankus Komisijos požiūris į valstybės pagalbą, išreikštas kitose nei šis reglamentas Sąjungos priemonėse, kuria siekiama, kad transporto priemonės būtų švaresnės ir mažiau kenktų aplinkai. Atsižvelgiant į 2010 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimą 2010/787/ES dėl valstybės pagalbos nekonkurencingų anglių kasyklų uždarymui palengvinti ⁽⁴⁾, šis reglamentas neturėtų būti taikomas anglių sektoriui;

⁽¹⁾ OL L 142, 1998 5 14, p. 1.⁽²⁾ OL C 8, 2012 1 11, p. 23.⁽³⁾ OL L 379, 2006 12 28, p. 25.⁽⁴⁾ OL L 336, 2010 12 21, p. 24.

- (6) atsižvelgiant į žemės ūkio ir ne žemės ūkio produktų perdirstimo ir prekybos panašumus, šis reglamentas turėtų būti taikomas žemės ūkio produktų perdirstimui ir prekybai, jeigu tenkinamos tam tikros sąlygos. Nei veikla ūkyje, kaip antai grūdų derliaus nuėmimas, pjovimas, kūlimas arba kiaušinių pakavimas, būtina ruošiant produktą pirmajam pardavimui, nei pirmas pardavimas perpardavėjams arba perdirstėjams šiuo atžvilgiu neturėtų būti laikomi perdirstimu arba prekyba;
- (7) Teisingumo Teismas nustatė, kad kai Sąjunga teisės aktais įteisino bendrą atitinkamo žemės ūkio sektoriaus rinkos organizavimą, valstybės narės buvo įpareigosos nesiimti jokių priemonių, galinčių jam pakenkti arba nuo jo nukrypti. Dėl šios priežasties šio reglamento nuostatų nereikėtų taikyti pagalbai, kurios dydis nustatomas pagal rinkai pateiktų arba joje išgytų produktų kainą arba kiekį. Reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas *de minimis* pagalbai, kuri būtų susieta su pagrindinių gamintojų prievole ją dalintis;
- (8) šis reglamentas neturėtų būti taikomas *de minimis* eksporto pagalbai arba *de minimis* pagalbai, kuria sudaromos palankesnės sąlygos vietiniams nei importuotiems produktams;
- (9) šis reglamentas neturėtų būti taikomas sunkumus patiriančioms įmonėms, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽¹⁾;
- (10) neturėtų būti sudaromos sąlygos nustatytą *de minimis* ribą viršijančią valstybės pagalbą išskirstyti į mažesnes dalis tam, kad jos patektų į šio reglamento taikymo sritį;
- (11) remiantis principais, reglamentuojančiais pagalbą, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, *de minimis* pagalba turėtų būti laikoma suteikta tuo momentu, kai įmonė pagal nacionalinį teisinį režimą įgyja juridinę teisę tokią pagalbą gauti;
- (12) siekiant užkirsti kelią įvairiose Sąjungos priemonėse nustatytų didžiausių pagalbos intensyvumo dydžių nesilaikymui, *de minimis* pagalba neturėtų būti sumuojama su valstybės pagalba, skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms padengti, jeigu dėl tokio pagalbos sumavimo kiekvienam atvejui būdingomis aplinkybėmis nustatytas pagalbos intensyvumas viršytų bendrosios išimties reglamente arba Komisijos priimtame sprendime nustatytą dydį;
- (13) šiuo reglamentu neturėtų būti ribojamas Reglamento (EB) Nr. 1998/2006 taikymas įmonėms, kurios teikia visuotinės ekonominės svarbos paslaugas. Teikdamos pagalbą už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą valstybės narės turėtų galėti laisvai pasirinkti remtis arba šiuo reglamentu, arba Reglamentu (EB) Nr. 1998/2006;
- (14) *Altmark* sprendime ⁽²⁾ Teisingumo Teismas nustatė kriterijus, kokiais atvejais kompensacija už visuotinės ekonominės svarbos paslaugos teikimą nėra valstybės pagalba. Tačiau *de minimis* pagalba pagal šį reglamentą negali būti sumuojama su jokia kompensacija, skiriama už tą pačią paslaugą, nesvarbu, ar ji laikoma pagalba remiantis *Altmark* sprendimu, ar ne. Taigi šis reglamentas pagalbos priemonėms taikomas tada, kai visa kompensacijos (nesvarbu, ar ji laikoma valstybės pagalba, ar ne) suma neviršija šiame reglamente nustatytų ribų;
- (15) siekiant skaidrumo ir tinkamo šio reglamento taikymo, šiame reglamente reikia nustatyti aiškias ribas tais atvejais, kai pagalba teikiama kita nei dotacijos forma, pavyzdžiui, kaip paskola arba kapitalo injekcija. Siekiant suvienodinti valstybės pagalbos taisykles, padaryti jas skaidresnes ir paprasčiau taikomas, šią ribą turėtų būti galima taikyti nepriklausomai nuo konkrečių priemonės požymių, neturėtų būti taikomas joks skaičiavimas. Taigi pagalbai, suteiktai kita nei dotacijos forma, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik tada, kai įmonei išmokėta suma neviršija 500 000 EUR. Kai pagalba teikiama kaip garantija, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik tada, kai suteikiamos pagrindinės paskolos garantijos dalis neviršija 500 000 EUR;
- (16) Komisija privalo užtikrinti, kad valstybės pagalbos teikimo taisyklių būtų laikomasi, visų pirma, kad pagalba, teikiama pagal *de minimis* pagalbos taisykles, atitiktų jų sąlygas. Remdamosi Sutarties 4 straipsnio 3 dalyje nurodytu bendradarbiavimo principu valstybės narės turėtų palengvinti šios užduoties įgyvendinimą, sukurdamos reikalingas priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad bendra *de minimis* pagalbos suma, suteikta tai pačiai įmonei visuotinės svarbos paslaugoms teikti, neviršytų bendros leidžiamosios ribos. Todėl, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų dėl pagalbos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 sumavimo, teikdamos *de minimis* pagalbą valstybės narės turėtų informuoti atitinkamą įmonę apie pagalbos sumą ir kad ji yra pagalba *de minimis*, darydamos nuorodą į šį reglamentą. Be to, prieš teikdama tokią pagalbą atitinkama valstybė narė turėtų gauti iš įmonės deklaraciją apie bet kokią kitą per einamuosius ir dvejus ankstesnius fiskalinius metus pagal šį reglamentą arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006

(1) OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

(2) 2003 m. liepos 24 d. Sprendimas *Altmark Trans GmbH ir Regierrungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, Rink. p. I-7747.

gautą *de minimis* pagalbą. Valstybė narė taip pat galėtų užtikrinti, kad būtų tinkamai laikomasi nustatytos ribos, naudodamasi centriniu registru;

- (17) šis reglamentas taikomas nepažeidžiant Sąjungos teisės reikalavimų viešųjų pirkimų srityje arba papildomų reikalavimų, nustatytų Sutartyje arba Sąjungos sektorinės teisės aktuose;
- (18) šis reglamentas turėtų būti taikomas iki jo įsigaliojimo įmonėms, teikiančioms visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, suteikta pagalbai,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas tik pagalbai, suteikta įmonėms, kurios teikia visuotinės ekonominės svarbos paslaugą pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį.
2. Šis reglamentas netaikomas:
 - a) pagalbai, suteikta žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje veikiančioms įmonėms, kurioms taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 ⁽¹⁾;
 - b) pagalbai, suteikta įmonėms, užsiimančioms žemės ūkio produktų, išvardytų Sutarties I priede, pagrindine gamyba;
 - c) pagalbai, suteikta įmonėms, užsiimančioms žemės ūkio produktų, išvardytų Sutarties I priede, perdirbimu ir prekyba, šiais atvejais:
 - i) kai pagalbos dydis nustatomas pagal iš pagrindinių gamintojų įsigytų arba atitinkamų įmonių rinkai pateiktų produktų kainą arba kiekį;
 - ii) kai pagalba priklauso nuo to, ar bus dalinai arba visa perduota pagrindiniams gamintojams;
 - d) pagalbai su eksportu susijusiai veiklai trečiojoje šalyje arba valstybėse narėse, t. y. pagalbai, tiesiogiai susijusiai su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu bei veikla, arba kitomis einamosiomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;
 - e) pagalbai, kuri priklauso nuo to, ar daugiau vartojama vietinių nei importuotų prekių;
 - f) pagalbai, suteikta anglių sektoriuje veikiančioms įmonėms, kaip apibrėžta Sprendime 2010/787/ES;
 - g) pagalbai, suteikta įmonėms, vykdančioms krovinių vežimo keliais veiklą samdos pagrindais arba už atlygį, įsigyti krovinių vežimo keliais transporto priemones;

h) pagalbai, suteikta sunkumus patiriančioms įmonėms.

3. Šiame reglamente:

- a) žemės ūkio produktai – produktai, išvardyti Sutarties I priede, išskyrus žuvininkystės produktus;
- b) žemės ūkio produktų perdirbimas – bet kokia su žemės ūkio produktu atliekama operacija, kurią atlikus taip pat gaunamas žemės ūkio produktas, išskyrus ūkyje vykdomą veiklą, susijusią su pasiruošimu parduoti augalinį arba gyvūninį produktą pirmą kartą;
- c) prekyba žemės ūkio produktais – produktų laikymas arba eksponavimas, siekiant parduoti, pasiūlyti parduoti, tiekti arba kitaip pateikti rinkai, išskyrus atvejus, kai pirminės produkcijos gamintojas produkciją pirmą kartą parduoda perpardavėjams arba perdirbėjams, ir išskyrus bet kokią produkto paruošimo tokiam pirmam pardavimui veiklą. Kai pirminės produkcijos gamintojas tą produkciją parduoda galutiniams vartotojams tam tikslui skirtose atskirose patalpose, tai laikoma pardavimu.

2 straipsnis

De minimis pagalba

1. Įmonėms skiriama su visuotinės ekonominės svarbos paslaugos teikimu susijusi pagalba laikoma neatitinkančia visų Sutarties 107 straipsnio 1 dalies kriterijų, todėl jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje numatytas pranešimo reikalavimas, jei ji atitinka šiame reglamente nustatytas sąlygas.
2. Šis reglamentas taikomas pagalbos priemonėms tik tada, kai bendra visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančiai įmonei suteiktos pagalbos suma neviršija 500 000 EUR per trejus fiskalinius metus.
3. Kai pagalba teikiama kitu nei dotacijos būdu (pavyzdžiui, paskola arba kapitalo injekcija), šis reglamentas jai gali būti taikomas tik tuomet, jei įmonei išmokėta suma neviršija 2 dalyje nustatytos ribos. Kai pagalba teikiama kaip garantija, suteikiamos pagrindinės paskolos garantijos dalis neturi viršyti tos ribos.
4. Jeigu bendra visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančiai įmonei suteiktos pagalbos suma viršija 2 dalyje nustatytą ribą, tokiai pagalbai šis reglamentas negali būti taikomas, net tai jos daliai, kuri neviršija tos ribos. Tokiu atveju šis reglamentas negali būti taikomas šiai pagalbos priemonei.
5. De minimis pagalba nesumuojama su valstybės pagalba, skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms padengti, jeigu dėl tokio pagalbos sumavimo kiekvienu atveju atskirai nustatytas pagalbos intensyvumas viršytų bendrosios išimties reglamente arba Komisijos priimtame sprendime nustatytą dydį.

⁽¹⁾ OL L 17, 2000 1 21, p. 22.

6. *De minimis* pagalba pagal šį reglamentą gali būti sumuojama su *de minimis* pagalba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 neviršijant šio reglamento 2 straipsnio 2 dalyje nustatytos ribos. Tačiau *de minimis* pagalba pagal šį reglamentą nesumuojama su jokia kita kompensacija, suteikta už tos pačios visuotinės ekonominės svarbos paslaugos teikimą, neatsižvelgiant į tai, ar ta kompensacija yra valstybės pagalba, ar ne.

3 straipsnis

Stebėjimas

1. Jeigu valstybė narė įmonei ketina skirti *de minimis* pagalbą pagal šį reglamentą, ji raštu informuoja įmonę apie bendruoju subsidijos ekvivalentu išreikštą skiriamos pagalbos dydį ir jos *de minimis* pobūdį, pateikdama aiškį nuorodą į šį reglamentą ir nurodydama jo pavadinimą bei skelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* numerį. Jeigu *de minimis* pagalba pagal šį reglamentą schemos pagrindu teikiama skirtingoms įmonėms ir pagal schemą toms įmonėms teikiamos skirtingos pagalbos sumos, atitinkama valstybė narė gali nuspręsti laikytis šio išpaieigojimo pranešdama įmonėms apie fiksuoto dydžio sumą, prilygstančią pagal schemą teikiamai didžiausiai pagalbos sumai. Tokiu atveju fiksuoto dydžio suma bus remiamasi sprendžiant, ar neviršijama 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta riba. Prieš teikiant pagalbą, iš atitinkamos įmonės valstybė narė gauna raštišką arba elektroninę deklaraciją apie bet kokią kitą *de minimis* pagalbą, suteiktą įmonei, teikiančiai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas pagal šį reglamentą arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006, per dvejus ankstesnius ir einamuosius fiskalinius metus.

Valstybė narė suteikia naują *de minimis* pagalbą pagal šį reglamentą tik patikrinusi, ar dėl jos bendra įmonei, teikiančiai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, pagal šį reglamentą suteikta *de minimis* pagalba neviršys 2 straipsnio 2 dalyje nustatytos ribos ir ar laikomasi 2 straipsnio 6 dalyje nustatytų pagalbos sumavimo taisyklių.

2. Jeigu valstybė narė įsteigė centrinį *de minimis* pagalbos registrą, kuriame kaupiama išsami informacija apie visų tos valstybės narės institucijų suteiktą *de minimis* pagalbą visuotinės ekonominės svarbos paslaugas toje valstybėje narėje teikiančioms įmonėms, šio straipsnio 1 dalis tai valstybei narei netaikoma.

3. Valstybės narės registruoja ir renka visą informaciją apie šio reglamento taikymą. Tokiuose dokumentuose pateikiama visa informacija, reikalinga įrodyti, kad šio reglamento sąlygos yra tenkinamos. Duomenys apie individualiai suteiktą *de minimis* pagalbą saugomi 10 fiskalinių metų nuo pagalbos suteikimo datos. Duomenys apie *de minimis* pagalbos schemą saugomi 10 metų nuo datos, kada paskutinį kartą pagal tokią schemą buvo suteikta individuali pagalba. Komisijai raštu paprašius, atitinkama valstybė narė per 20 darbo dienų arba per ilgesnį prašyme nurodytą laikotarpį pateikia Komisijai visą informaciją, kurią Komisija mano esant reikalingą siekiant įvertinti, ar tenkinamos visos šiuo reglamentu nustatytos sąlygos, ypač bendra *de minimis* pagalbos suma, kurią pagal šį reglamentą arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 gavo bet kuri įmonė.

4 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Šis reglamentas taikomas iki jo įsigaliojimo visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms teikti suteiktai pagalbai, jeigu ji atitinka šio reglamento 1 ir 2 straipsniuose nustatytas sąlygas. Bet kokią pagalbą visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms teikti, kuri neatitinka tų sąlygų, Komisija įvertina remdamasi atitinkamais sprendimais, bendrosiomis nuostatomis, rekomendacijomis, komunikatais ir pranešimais.

Pasibaigus šio reglamento galiojimo laikui, bet kokia šio reglamento sąlygas atitinkanti *de minimis* pagalba gali būti toliau teisėtai teikiama dar šešių mėnesių laikotarpiu.

5 straipsnis

Įsigaliojimas ir galiojimo laikas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Komisija ketina peržiūrėti šį reglamentą po penkerių metų nuo jo įsigaliojimo.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. gruodžio 20 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas ⁽¹⁾

2012 m. sausio 10 d.

(2012/C 8/05)

1 euro =

Valiuta			Valiutos kursas		
USD	JAV doleris	1,2808	AUD	Australijos doleris	1,2379
JPY	Japonijos jena	98,39	CAD	Kanados doleris	1,3021
DKK	Danijos krona	7,4355	HKD	Honkongo doleris	9,9471
GBP	Svaras sterlingas	0,82820	NZD	Naujosios Zelandijos doleris	1,6098
SEK	Švedijos krona	8,8120	SGD	Singapūro doleris	1,6506
CHF	Šveicarijos frankas	1,2136	KRW	Pietų Korėjos vonas	1 478,49
ISK	Islandijos krona		ZAR	Pietų Afrikos randas	10,3390
NOK	Norvegijos krona	7,6555	CNY	Kinijos ženminbi juanis	8,0858
BGN	Bulgarijos levas	1,9558	HRK	Kroatijos kuna	7,5325
CZK	Čekijos krona	25,785	IDR	Indonezijos rupija	11 722,29
HUF	Vengrijos forintas	312,31	MYR	Malaizijos ringitas	4,0127
LTL	Lietuvos litas	3,4528	PHP	Filipinų pesas	56,335
LVL	Latvijos latas	0,6981	RUB	Rusijos rublis	40,3900
PLN	Lenkijos zlotas	4,4626	THB	Tailando batas	40,512
RON	Rumunijos lėja	4,3620	BRL	Brazilijos realas	2,3030
TRY	Turkijos lira	2,3921	MXN	Meksikos pesas	17,3805
			INR	Indijos rupija	66,3390

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

Pranešimas apie Europos Sąjungos gerosios patirties gaires

(2012/C 8/06)

Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas, atsižvelgdamas į vertinimo rezultatus, pritarė, kad būtų skelbiami toliau nurodyti Europos Sąjungos gerosios patirties gairių pavadinimai ir nuorodos, kaip nustatyta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos 9 straipsnyje ⁽¹⁾:

Pavadinimas: Skystų, koncentruotų, užšaldytų ir džiovintų kiaušinių gaminių, naudojamų kaip maisto sudedamosios dalys (neparuoštų vartoti kiaušinių gaminių), geros gamybos praktikos gairės

Autorius: Europos kiaušinių perdirbėjų asociacija (angl. EEPA)

Nuoroda: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/good_practice_en.htm

Pavadinimas: Bendrijos vištelių auginimo ir vištų dedeklių pulkų higienos gerosios patirties gairės

Autorius: Europos Sąjungos žemės ūkio profesinių organizacijų komitetas ir Žemės ūkio kooperatyvų generalinė konfederacija (angl. COPA-COGECA), Europos kiaušinių, kiaušinių produktų, naminių ir medžiojamų paukščių didmeninės prekybos sąjunga (angl. EUWEP)

Nuoroda: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/salmonella/impl_reg_en.htm

Pavadinimas: Patogeninių mikroorganizmų, ypač salmonelių, prevencijos ir kontrolės broilerių (*Gallus gallus*) pulkuose, juos mėšai auginant ūkiuose, gaudant, kraunant ir vežant, gerosios higienos patirties gairės

Autorius: Europos Sąjungos žemės ūkio profesinių organizacijų komitetas ir Žemės ūkio kooperatyvų generalinė konfederacija (angl. COPA-COGECA), ES paukštienos perdirbėjų ir prekybos asociacija (angl. AVEC)

Nuoroda: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/salmonella/impl_reg_en.htm

Pavadinimas: Bendrijos higienos ir RVASVT principų taikymo natūralių dešrų apvalkų gamyboje gerosios patirties gairės

Autorius: Europos natūralių dešrų apvalkų asociacija (angl. ENSCA)

Nuoroda: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/good_practice_en.htm

⁽¹⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 1.

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

Valstybių narių pateiktos informacijos apie valstybės pagalbą, suteiktą pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, santrauka

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 8/07)

Pagalbos Nr.: SA.33146 (11/XF)

Valstybė narė: Prancūzija

Pagalbą teikianti institucija: FranceAgriMer, établissement national des produits de l'agriculture et de la mer.

Ad hoc pagalbą gaunančios bendrovės pavadinimas: Organisations de producteurs

Teisinis pagrindas:

- Article 75 de la loi n° 1312/2003 du 30 décembre 2003 de finances rectificatives pour 2003.
- 2008 m. liepos 22 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, 17 straipsnis,
- 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo.

Suteiktos Ad Hoc pagalbos suma:

- 2 mln. EUR 2012 m.
- 1,3 mln. EUR 2013 m.
- 0,7 mln. EUR 2014 m.

Didžiausias pagalbos intensyvumas: 60 %

Išgaliojimo data: 2012 m.

Individualios pagalbos teikimo trukmė (numatoma paskutinės pagalbos dalies išmokėjimo data): Paskutinė pagalbos likučio paraiškų pateikimo diena yra 2015 m. gruodžio 31 d.

Pagalbos tikslas: Remti Organisations de Producteurs restruktūrizavimą.

Taikomas straipsnis: 2008 m. liepos 22 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms,

kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, 17 straipsnis.

Ekonomikos sritis: Žuvininkystė ir akvakultūra

Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas:

FranceAgriMer, établissement national des produits de l'agriculture et de la mer
12 rue Henri Rol-Tanguy
TSA 20002
93555 Montreuil-sous-Bois Cedex
FRANCE

Interneto svetainės, kurioje paskelbtos sąlygos, kuriomis ad hoc pagalba teikiama ne pagal pagalbos schemą, adresas:

<http://agriculture.gouv.fr/europe-et-international>

Motyvacija:

Šios pagalbos tikslas yra remti nacionalinėmis lėšomis finansuojamą gamintojų organizacijų restruktūrizavimą iš skiriamų mokesčių OFIMER organizacijai (nuo 2009 m. balandžio 1 d. ją pakeitė FranceAgrimer, kuri perėmė visą jos vykdytą veiklą).

Išimties reglamentu šiems susitarimams išimtis suteikiama dėl dviejų priežasčių:

- Komisijos sprendime dėl Valstybės pagalbos N 544/03, kuriame Parafiskalinis mokestis, skiriamas OFIMER organizacijai, bendrų interesų struktūriniais veiksmais tokio pobūdžio finansavimas yra nenumatytas, nes restruktūrizavimo veikla neįtraukta į ŽOPF veiklos programas. Ji numatyta po Komisijos sprendimo 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo 37 straipsnio n punkte,
- dėl biudžeto asignavimų panaudojimo lygio ir Europos žuvininkystės fondo kitų priemonių ir krypčių asignavimų panaudojimo lygio ir perspektyvų, ribojančių finansinio modelio persikirstymo ir peržiūrėjimo galimybes, EŽF reglamente (EB) Nr. 1198/2006 (37 straipsnis) nurodyta 3-1 priemonė nėra finansiškai įmanoma.

Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį

(2012/C 8/08)

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras praneša apie gautą paraišką išduoti leidimą žvalgyti angliavandenilius sektoriuje H16, pažymėtame žemėlapyje, kuris pateikiamas prie Kasybos taisyklių (Mijnbouw-regeling) (Vyriausybės leidinys (Staatscourant), 2002 m., Nr. 245) 3 priede.

Remdamasis įžanginėje dalyje minėta direktyva ir Kasybos įstatymo (Mijnbouwwet) 15 straipsniu (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542), ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras ragina suinteresuotąsias šalis teikti konkurencines paraiškas išduoti leidimus žvalgyti angliavandenilius Nyderlandų kontinentinio šelfo sektoriuje H16.

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras įgaliotas išduoti leidimus. Pirmiau minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodyti kriterijai, sąlygos ir reikalavimai yra išdėstyti Kasybos įstatyme (Mijnbouwwet) (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542).

Paraiškas galima pateikti per 13 savaičių nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*; jas reikėtų siųsti adresu:

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
ter attentie van de heer P. Jongerius, directie Energiemarkt
ALP/562
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
NEDERLAND

Po nustatyto termino gautos paraiškos nebus svarstomos.

Sprendimas dėl paraiškų bus priimtas ne vėliau kaip per dvylika mėnesių nuo minėto laikotarpio pabaigos.

Daugiau informacijos galima gauti telefonu +31 703797762 (asmuo ryšiams E. J. Hoppel).

Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį

(2012/C 8/09)

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras praneša apie gautą paraišką išduoti leidimą žvalgyti angliavandenilius sektoriuje G18, pažymėtame žemėlapyje, kuris pateikiamas prie Kasybos taisyklių (Mijnbouwregeling) (Vyriausybės leidinys (Staatscourant), 2002 m., Nr. 245) 3 priede.

Remdamasis įžanginėje dalyje minėta direktyva ir Kasybos įstatymo (Mijnbouwwet) 15 straipsniu (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542), ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras ragina suinteresuotąsias šalis teikti konkurencines paraiškas išduoti leidimus žvalgyti angliavandenilius Nyderlandų kontinentinio šelfo sektoriuje G18.

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras įgaliotas išduoti leidimus. Pirmiau minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodyti kriterijai, sąlygos ir reikalavimai yra išdėstyti Kasybos įstatyme (Mijnbouwwet) (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542).

Paraiškas galima pateikti per 13 savaičių nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*; jas reikėtų siųsti adresu:

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
ter attentie van de heer P. Jongerius, directie Energiemarkt
ALP/562
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
NEDERLAND

Po nustatyto termino gautos paraiškos nebus svarstomos.

Sprendimas dėl paraiškų bus priimtas ne vėliau kaip per dvylika mėnesių nuo minėto laikotarpio pabaigos.

Daugiau informacijos galima gauti telefonu +31 703797088 (asmuo ryšiams E. J. Hoppel).

Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį

(2012/C 8/10)

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras praneša apie gautą paraišką išduoti leidimą žvalgyti angliavandenilius sektoriuje M3, pažymėtame žemėlapyje, kuris pateikiamas prie Kasybos taisyklių (Mijnbouwregeling) (Vyriausybės leidinys (Staatscourant), 2002 m., Nr. 245) 3 priede.

Remdamasis įžanginėje dalyje minėta direktyva ir Kasybos įstatymo (Mijnbouwwet) 15 straipsniu (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542), ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras ragina suinteresuotąsias šalis teikti konkurencines paraiškas išduoti leidimus žvalgyti angliavandenilius Nyderlandų kontinentinio šelfo sektoriuje M3.

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras įgaliotas išduoti leidimus. Pirmiau minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodyti kriterijai, sąlygos ir reikalavimai yra išdėstyti Kasybos įstatyme (Mijnbouwwet) (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542).

Paraiškas galima pateikti per 13 savaitių nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*; jas reikėtų siųsti adresu:

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
ter attentie van de heer P. Jongerius, directie Energiemarkt
ALP/562
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
NEDERLAND

Po nustatyto termino gautos paraiškos nebus svarstomos.

Sprendimas dėl paraiškų bus priimtas ne vėliau kaip per dvylika mėnesių nuo minėto laikotarpio pabaigos.

Daugiau informacijos galima gauti telefonu +31 703797762 (asmuo ryšiams E. J. Hoppel).

Nyderlandų Karalystės ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministro pranešimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų 3 straipsnio 2 dalį

(2012/C 8/11)

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras praneša apie gautą paraišką išduoti leidimą žvalgyti angliavandenilius sektoriuje N1, pažymėtame žemėlapyje, kuris pateiktas Kasybos taisyklių (Mijnbouwwet) (Vyriausybės leidinys (Staatscourant), 2002 m., Nr. 245) 3 priede.

Remdamasis įžanginėje dalyje minėta direktyva ir Kasybos įstatymo (Mijnbouwwet) 15 straipsniu (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542), ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras ragina suinteresuotąsias šalis pateikti konkurencinius prašymus išduoti leidimus žvalgyti angliavandenilius Nyderlandų kontinentinio šelfo sektoriuje N1.

Ekonomikos, žemės ūkio ir inovacijų ministras įgaliotas išduoti leidimus. Pirmiau minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodyti kriterijai, sąlygos ir reikalavimai yra išdėstyti Kasybos įstatyme (Mijnbouwwet) (Įstatymų ir dekretų biuletenis (Staatsblad), 2002 m., Nr. 542).

Paraiškas galima pateikti per 13 savaičių nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*; jas reikėtų siųsti adresu:

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
ter attentie van de heer P. Jongerius, directie Energiemarkt
ALP/562
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
NEDERLAND

Po šio termino pateiktos paraiškos nagrinėjamos nebus.

Sprendimas dėl paraiškų bus priimtas ne vėliau kaip per dvylika mėnesių pasibaigus minėtam terminui.

Daugiau informacijos galima teirautis p. E. J. Hoppel telefonu +31 703797762.

Valstybių narių pateiktos informacijos apie valstybės pagalbą, suteiktą pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 736/2008 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žuvininkystės produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, santrauka

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 8/12)

Pagalbos Nr.: SA.33387 (11/XF)

Pagalbos tikslas: įgyvendinti Valensijos autonominiame regione žuvininkystės ūkiuose auginamų rūšių sveikatos priemonės.

Valstybė narė: Ispanija

Nurodyti, kuris iš 8–24 straipsnių yra taikomas: 14 straipsnis. Pagalba gyvūnų sveikatai skirtoms priemonėms.

Regionas (pagalbą teikianti institucija): Comunitat Valenciana

Pagalbos schemos pavadinimas arba *ad hoc* pagalbą gaunančios bendrovės pavadinimas: Ayudas a explotaciones de piscicultura

Veiklos rūšis: žuvininkystės ūkiai.

Teisinis pagrindas: Resolución de 4 de mayo de 2011, de la Consellera de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se adjudican a AGROALIMED determinadas tareas en explotaciones de piscicultura.

Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas:

Conselleria de Agricultura Pesca y Alimentación
C/ Amadeo de Saboya, 2
46410 Valencia
ESPAÑA

Planuojamos metinės išlaidos pagal schemą arba skirtos *ad hoc* pagalbos suma: 20 000 EUR

Interneto svetainė:

http://www.agricultura.gva.es/web/c/document_library/get_file?uuid=d9ffb5e3-e479-44fb-894e-8b6b3a2b234d&groupId=16

Didžiausias pagalbos intensyvumas: 100 %

Įsigaliojimo data: paskelbimo diena

Motyvacija: atsižvelgiant į žuvininkystės ūkių ypatumus, patartina remti prevencinių gyvūnų ir visuomenės sveikatos priemonių įgyvendinimą. Remiamos priemonės yra numatytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 736/2008 14 straipsnyje „Pagalba gyvūnų sveikatai skirtoms priemonėms“ ir metiniame 2011 m. Gyvūnų sveikatos programos įgyvendinimo plane.

Pagalbos schemos arba individualios pagalbos trukmė (ne vėliau kaip 2014 m. birželio 30 d.); nurodyti: paskutinį biudžetinių metų ketvirtį.

2012 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 310 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	840 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT